

Richard J. H. Gottheil
Aug. 3. 1890.

תפסיר אלעשר אלכלמאת

תצניף רבנא סעדיא אלפיומי ע״ה

עשרת הדברים באלערבי

לרבינו סעדיה גאון זצ״ל

מוגהים ומועתקים ללשון עבר וללשון אשכנז

מאתי

משה בנימין זאב אייזענשטעדטער

משטאמפפען יע״א

SAADJA'S

Arabischer Midrasch zu den Zehn Geboten.

Herausgegeben, in's Hebräische und Deutsche übertragen

von

Wilhelm Eisenstädter,

Doctorand der Philosophie an der k. k. Universität in Wien.

B. m.

WIEN, 1868.

Druck von Jacob Schlossberg.

Im Selbstverlage des Herausgebers.

Dem edlen Gönner,

Dem Meister der Rede,

Dem Manne der Wissenschaft und des Fortschrittes,

Herrn

Dr. ADOLF JELLINEK

Prediger der Wiener israelitischen Cultusgemeinde,

als ein Zeichen tiefster Hochachtung

Vom Herausgeber.

Schreiben des Herrn Lelio della Torre, Professor am Rabbiner-Collegium in Padua, an Wilhelm Eisenstädter etc. etc.

בע"ה

*) אל הבחור היקר, אוהב התושיה והמחקר,
כמ"ר משה בנימין זאב אייזענשטעדטער נ"י
לו תוביל החכמה אשבר, ישתה מיינה ולא ישכר

אגרתך הנעימה מיום ג' פעברואר, קבלתי בזמנה ואם לא החזותי לך תשובה תכף ומיד כדרכי תמיד, חמסי וחמסך על חולי כבד אשר הפילני בימים ההם למשכב והיום הזה בלבד קמתי והתעודדתי ותהי הרוחה, וגם אם עמדתי ולא הלכתי בשוק מחמת חולשה לא אעבור עוד בכל תאחר, וטרם אפנה לדברים אחרים פניך אשחר, להגיד לך ששוני ושמחת לבבי על השמועה הטובה כייצאת בשלום מבית מדרש הפילוסופיא אשר בקרוב בכתר שם טוב תרוממך, כי ראית סימן יפה בלמודך. הטיבות כי היה עם לבבך להודיע טיבך לרבים כי זה שמך, אשר פי חכמי קרית מלך רב יקבנו, נאה לך, ולכן דרשת והקרת בספרי חכמה יגעת ומצאת והוצאת תעלומה לאור בהעתיקך מערבי לעברי ואשכנזי ספר „תפסיר אלעשר אלכלמאת" לרבינו סעדיה גאון ז"ל אשר צרפת תהילה בכור חקירתך לבער ממנו שגיאות המעתיקים. את העלה הראשון קראתי ותשואות חן לה עליו, ואדע כי סופר מהיר בלשוננו הקדושה אתה ורעיוני הגאון מתוך תרגומך ברור מללו, וזה לי האות כי באת בו עד תכונתו וכוונתו, אחרי אשר חליי מנעני מלהעריכו מלה במלה, אך מובטח אני בך ובהכמים ש הסכימו על ידך כי חפץ ד' בידך צלח, וחבורך טהור קודש ממולח. ואני תפלה יאר ד' פניו אליך ויזכך לזכות את הרבים בחבורים אחרים, יסודתם במחנה העברים, תצלול במים אדירים, ותעלה בידך חדשות ונצורות, ותאני הבכורות.

זבח נא בשמי תודה אל הדרשן החוקר המפורסם ר אהרן יעללינעק נ"י על אשר זכרני אתו כאשר אמרת וקרא נא לו בשמי לשלום, וגם אתה שלום כחפץ: אוהבך

הכו"ח פה פאדובה יום ב' אדר ש' ברכות לפ"ק

הלל די לא טורי הכהן

---

*) Verspätet eingelangt.

Schreiben des Dr. Abraham Geiger, Rabbiner und Prediger zu Frankfurt a. M., an Wilhelm Eisenstädter, Doctorand der Philosophie an der k. k. Universität in Wien.

Frankfurt a. M., *6. Feber 1868.*

Sehr geehrter Herr! Mit vielem Vergnügen habe ich den ersten Halbbogen Ihrer Bearbeitung des dem Saadja beigelegten Gedichtes über die zehn Gebote empfangen. Die Bearbeitung dieses in Europa gewiss sehr seltenen arabischen Schriftstückes ist schon an sich verdienstlich, umsomehr, wenn sein Verständniss mit der treuen Sorgfalt, welche Sie ihm zuwenden, erleichtert wird. Ob es wirklich Saadja angehört, darüber werden Sie wohl Untersuchungen angestellt haben und in einer Einleitung Ihre Ergebnisse mittheilen. Mit Ihrer Arbeit bin ich vollkommen zufrieden, und setze auch voraus, dass Sie, wie Sie in Ihrem Briefe verheissen, Rechenschaft geben über die, wenn auch nur orthographischen Textänderungen, die Sie sich erlaubt haben. Die Uebersetzung ist im Allgemeinen, so weit ich Sie bei flüchtiger Lektüre vergleichen konnte, auf diesem Halbbogen treu, wenn auch nicht Wort für Wort wiedergebend. Einiges, was mir aufgefallen, lege ich auf besonderem Blättchen bei. So wird es mich freuen, wenn Sie in würdiger Weise durch diese Arbeit die Gelehrten-Laufbahn betreten und sie mit strebsamen Ernste weiter verfolgen. Mit voller Theilnahme an Ihrem Wohlergehen

Ihr ergebenster

Dr. Abraham Geiger.

Schreiben des Dr. Friedrich Müller, Professor der orientalischen Sprachen an der Wiener Universität, an Wilhelm Eisenstädter, etc. etc.

Wien, *den 8. Feber 1868.*

Lieber Freund!

Ihr Vorhaben, um nach Beendigung Ihrer philosophischen Studien mit einem Specimen vor die Oeffentlichkeit zu treten, kann ich nur billigen. Die mir mitgetheilten Probeblätter zeigen, dass Sie während des akademischen Trienniums Ihre Zeit sehr gut verwendet haben, und wie ich hoffe auch ferner auf der betretenen Bahn fortfahren wollen. Der arabische Text Ihrer kleinen Publication ist zwar nicht frei von manchem Fehler und die beigefügte Uebersetzung ist mehr eine Paraphrase, doch verzeiht man einem Anfänger solche Dinge umsomehr, als Sie bei Ausarbeitung Ihres Werkchens auf Ihre eigenen Kenntnisse angewiesen waren. Es ist gut, wenn man schon frühzeitig auf eigenen Füssen stehen lernt und in der Wissenschaft muss man sich schon bequemen bald Hammer bald Ambos zu sein. — Indem ich Ihnen recht bald einen Ihren Kenntnissen und Ihrem Streben angemessenen Wirkungskreis wünsche und jeder Gemeinde zu Ihrer Acquisition gratulire, bin ich stets

Ihr ergebenster

Dr. Friedrich Müller.

Schreiben des Dr. Saul Kaempf, Prediger und Professor der orientalischen Sprachen an der Prager Universität, an Wilhelm Eisenstädter etc. etc.

Prag, *den 13. Feber 1868.*

Lieber Freund! Ich danke Ihnen für die freundliche Zusendung des Probebogens von Saadja's interessantem Schriftchen: תפסיר. Mit Vergnügen ersah ich aus Ihrer Arbeit, dass Sie sich in das Arabische fleissig hineingearbeitet. Die Uebersetzungen geben im Ganzen den Sinn des Originals richtig wieder. Ich zweifle nicht, dass das Werkchen den Freunden der betreffenden Literatur willkommen sein wird. Mit regem Interesse harrt der Vollendung des Ganzen entgegen

Ihr Ihnen geneigter und wohlwollender Lehrer und Freund

Prof. Dr. Kaempf.

הקדמה

רבינו סעדיה גאון עטרת תפארת ישראל נולד לאביו יוסף שנת ד"א תרנ"ב במחוז פתום (פיום) בארץ מצרים. ויחכם בלשון עבר וערב עד להפליא ויעש גם בן חיל בתלמוד ובשאר החכמות ושמעו הולך בכל הארצות ממצרים עד ארם נהרים ועד סורא אשר על שפת נהר פרת והיא היתה מקדם עיר ואם בישראל לדורשי התורה ומקור נפתח למשתוקקים אל מעינותיה. ויהי כראותם כי כאיש גבורתו ויקראוהו בשנת תרפ"ח לתוך חומותיה להרביץ בה תורה ולהאדירה. ויטע גאון ישראל שם אהלו וישק מבארו באר מים חיים בחורי ישראל לאלפים ולרבבות עד שנת שב"ת כי אז הלך לו למנוחת החיי' דנצחיים. לא האריך ימים פה עלי ארץ ובעודנו עומד בגבורת אנשים נקטף ויעזוב את עמו אשר אהבו וכבדו כאביו וירב בבית יהודה תאניה ואניה. רבות הן טובותיו אשר עשה לישראל כי הוא האיש אשר אזר כגבור חלציו ללחום מלחמות ד' נגד הקראים אשר כחשו בתורה המסורה לנו בעל פה וגם נגד האנשים אשר בקשו לסתום מעיני החכמה לפני נערי בני ישראל ולשום מגמת פנידם רק אל התלמוד ופירושיו ולהדריכם דרך הסודות והמופלא. ויעמוד סעדיה לנגדם ונחתה ידו עט סופר מהיר ותרגם כל ספרי תנ"ך ללשון ערב ללמד לבני יהודה לשון צח ונקי. וחבר גם כן פירושים על התלמוד. ולהשיב לאפיקורסים אשר כפרו באמונת אלוה ובאותותיו כתב ספר אמונות ודעות. וידבר עוד על השמש ועל הירח ועל הכוכבים במסילותם. והנה אין רצוני להגיד פה קורות ימי חייו כי הרותים הם בעט ברזל בבכורי העתים לשנת תקפ"ט מהחכם הגדול והמפואר נזר ישורון וכהן לאל עליון שי"ר אשר הלך לו בשנה הזאת לארץ התחייה (שם במרומי מעל תחת כנפי השכינה תהיה מנוחתו) כי כונתי רק לדבר על מאמרו הערבי לעשרת הדברות ולחקור ולידע אם מגזע בן יוסף הוא אם לא. לאט לאט נלך בדרך החקירה והדרישה עד אשר נבוא למקום חפצנו. הנה רבינו סעדיה אשר הצליח ועשה חיל בשירי ציון חבר גם כן סדר תפלות והפיוטים אשר עוד היום מרגלים בפי אנשי מזרח, יושבי ארץ ערב ובמצרים ובכל ארצות המערב עד העיר „מאגדר" עיר מרכולת עמים יושבת על חוף הים הגדול (אטלנטיק). גם כתב לתועלת המון עם עשרת הדברות בלשון ערבי והרחיב בבאורם וספח עליהם מדרשים ואגדות מדברי חז"ל וכתבם בדרך שיר אשר בנועמו משמח לב ונפש. אולם ברוב הימים כאשר נשכחה לשון ערב הטהורה מאת אחינו

יושבי ארץ מזרח גם ספרי גאון מצרים הלכו לאבדון ולא נשאר לנו מהם כי אם מעט מזעיר, והמאמר הזה לבדו הגיע אלינו יען רוב הקהלות ספחו אותו אל סדר תפלותיהם וקוראים בו עד היום ביום הראשון לחג השבועות אחר קריאת התורה, וכאשר נשכחה מישראל לשון הערבים רבו כמו רבו גם כן השבושים במאמרו כי מעתיקיו לא ידעו היטב דרכי הלשון, וברבות השנים כאשר חדלו מישראל כותבי הספרים ויבואו תחתיהם המדפיסים אז עלו קמשוניו כפלים מחסרון דעתם בלשון ערבי וכתבו והדפיסו אותו איש ככל הישר בעיניו עד אשר לא נותרה בו מלה מנוקה משגיאה, המאמר הזה לא נזכר אף מאחד מכותבי קורותיו וממזכירי ספריו, השיר הזה הוא יקר המציאות מאד. אך נמצא בעקד הספרים אשר להרב החכם המהולל והמפורסם הדרשן הגדול מו"ה אהרן יעללינעק נ"י, והאדם הגדול הזה הנודע ביהודה בחכמתו ובתשוקתו להרים קרן דתורה ולהגדילה ולהאדירה הוא העירני ואמץ לבי לגשת אל מלאכת העתקת המאמר הנכבד הזה, אז בבטחון על אלהים ובתקותי כי החכמים הנאמנים ידיני אותי לכף זכות ויסלחו אם שגיתי שמתי את לבי אל המלאכה וטהרתי את המאמר מכל מום ועיטרתי אותו בהעתקת עבר ואשכנז לטובת בני עמינו במערב ובמזרח, ותוחלתי לאל כי לא לריק יגעתי, ורוכב ערבות יזכני להעתיק עוד שאר הספרים אשר כתיבים בלשון ערבי וגנוזים באוצרות וכפרים, כי דרישת דתורה והחכמה היא חפצי כל הימים,

אלה דברי המעתיק ומוציא לאור

משה בנימין זאב בן אשר.

Vorrede.

Saadja Gaon erbliekte das Licht der Welt zu Fayum in Unterägypten im Jahre 4652 (892). Berühmt durch seine Kenntniss der hebräischen und arabischen Sprache und bekannt als eine Celebrität auf dem Gebiete des Talmud's und des philosophischen Denkens, erhielt er in seinem sechs und dreissigsten Jahre einen Ruf nach Sura, am Euphrat, als Präsident der daselbst befindlichen hochberühmten Akademie. Im Mai des Jahres 4688 (928) hielt S. seinen Einzug in Sura und wirkte von nun an segensreich an den Ufern des Euphrat's bis zum Jahre 4702 (942), in welchem ihn ein frühzeitiger Tod ereilte. Es ist nicht mein Wille, hier eine ausführliche Lebensbeschreibung dieses hoch gefeierten Gelehrten zu geben, denn dieser Gegenstand hat schon mehr als eine Feder in Bewegung gesetzt. Eine wahrlich vortreffliche Biographie S. schrieb der in diesem Jahre zu seinen Vätern heimgegangene Prager Oberrabbiner S. L Rappaport (Friede seiner Asche). Meine Aufgabe sei es, über Saadja's Vaterschaft zu diesem Werkchen und über den Inhalt desselben zu sprechen. Dieses Werkchen ist wahrscheinlich der Feder S. entflossen, welcher es zum Synagogengebrauche mit hebräischen Lettern und in wohlklingenden Reimversen niedergeschrieben. Dafür spricht der Titel dieses Werkchens, dafür spricht die blumenreiche Sprache desselben, — die nur einem Saadja beigelegt werden kann — dafür spricht eine bald tausendjährige Ueberlieferung, und dafür sprechen die Forschungen eines Steinschneider, Zunz u. s. w. Was die Orthographie dieses Werkchens anbelangt, so muss ich zu meinem Bedauern gestehen, dass mich dieselbe nicht wenig in Erstaunen gesetzt hat. Wie haben sich aber auch die Abschreiber desselben nicht entsetzt bei dem Anblicke dieser horrenden orthographischen Fehler, von denen das Werkchen quasi wimmelt? Wir beginnen daher mit der Klassifizirung derselben. Was die Buchstaben betrifft, so fand ich sie niedergeschrieben und durcheinandergeworfen ohne grammatikalische und ohne orthographische Berücksichtigung; צ statt ט̄, ט statt ד̄, ד statt צ̇ sind die allergewöhnlichsten Fehler. Dass dadurch die Worte eine andere Deutung erhalten können ist leicht einzusehen. Statt שמס steht סמש, אנבהטת statt אנבהתת, מקצום. statt מקסום, אתכונת statt אכתונת, פי אצ̇חורי statt פי אלדהור, אצייאר statt אדואר, אנעלא statt אללענת מריד statt מריץ, אצהר statt אלדהר und so geht es durch das ganze Werkchen. Vor den Sonnenbuchstaben אותיות השמש fehlt gewöhnlich der Artikel, weil er dem darauffolgenden Buchstaben assi-

milirt wurde, z. B. אדנייא statt אלדניא. אסלם statt אלסלאם, אנסור statt אלנסור, u. s. w. Was die תנוין anbelangt, so sind sie theils mit ן wiedergegeben, z. B. ואעמאן נאהילן, שביהאן, תפצילאן, באקידן theils mit א z. B. האנתא, לסאנא u. s. w. Was die Punktation betrifft, so kann man sie nur gänzlich verwerfen. Was würde sich ein Araber unter den Worten אַשְׁרָאיִע, אֶילָא, וְנוּרִי, אַלְרָא. צוּת כַּאְשִׁף u. s. w. denken? Dass die Punktationen mittelst Buchstaben verstärkt wurden, z. B. מוּשְׁתַרְקָא. מוּחְתַרְקָא. אַרוּעָה, מוּלוּךְ so ist diess schon ein alter Usus, der bei den morgenländischen Gelehrten unserer Nation stets gang und gäbe gewesen. Ich machte es mir daher zur Aufgabe, dieses Werkchen, so weit meine geistigen Kräfte und mein bescheidenes Wissen mir es erlaubten, von seinen orthographischen und grammatikalischen Fehlern zu reinigen, den Text gehörig herzustellen und demselben ein leidliches Aussehen zu verschaffen. Den Buchstaben wies ich ihren gehörigen Platz an, der Artikel musste selbst vor den Sonnenbuchstaben an's Tageslicht treten, die תנוין habe ich gänzlich weggelassen, sie nur hie und da, um Zweideutigkeiten zu vermeiden, mit einem ן wiedergegeben, die Punktation wurde gänzlich beiseite geschoben, da sie für den Kenner des Arabischen überflüssig und für den Nichtkenner nutzlos ist. Hie und da habe ich ein überflüssiges ו oder י stehen lassen, ebenfalls um Zweideutigkeiten zu vermeiden. Das arabische Th, ט̈ habe ich mit ה̈ wiedergegeben. Anmerkungen habe ich nur zu der deutschen Uebersetzung geschrieben und die Stellen im Talmud und in den Midraschim, auf welche Saadja hinspielt, genau angegeben. Zu der hebräischen Uebersetzung Anmerkungen zu schreiben, habe ich nicht für nothwendig erachtet, und zum arabischen Texte habe ich nur eine Anmerkung gemacht, um den Kenner der arabischen Sprache auf die Bedeutung der zwei zwar gleichlautenden aber hinsichtlich des Inhaltes sehr weit von einander differirenden Worte נ̣אל und נ̇אל aufmerksam zu machen. Die im arabischen Texte mit Klammern eingeschlossenen Stellen gehören meiner Wenigkeit an. S. wird es mir verzeihen und der geehrte Leser wird mich entschuldigen, wenn es meine Wenigkeit gewagt hat, der deutlichen Erklärung halber, die hebräischen oder dunklen Worte des Verfassers mit arabischen Worten wiederzugeben. Was die hebräische Uebersetzung anbelangt, so konnte ich mich nicht überall genau an den arabischen Text halten. Ich musste mehr wie einmal von der wörtlichen Uebersetzung abweichen, was leicht zu erklären und noch leichter zu entschuldigen ist. Die deutsche Uebersetzung wurde mit wenigen Ausnahmen so weit es mir möglich gewesen, dem Originaltexte angepasst. Nur bitte ich den verehrten Leser diese meine geringe Arbeit nicht mit der eines Munk, Geiger, Steinschneider, Fürst etc. etc. zu vergleichen; denn erstens bin ich nicht würdig, jenen Heroen der Wissenschaft die Schuhriemen aufzulösen, zweitens muss man wohl unterscheiden zwischen einem Gelehrten dem matericlle und spirituelle Hilfsmittel im vollen Maasse zu Gebote

stehen und zwischen einem armen Studierenden, dessen Hilfsmittel nur seine Talente und sein Fleiss sind. Und so übergebe ich diese sorgfältig geprüfte Arbeit dem verehrten Leser und hoffe zugleich, dass sie die Billigung eines jeden wahrhaft redlich denkenden Gelehrten unserer Nation erhalten wird.

Bevor ich aber von meinem verehrten Leser Abschied nehme, fühle ich mich verpflichtet, hier den Namen meines mir ewig unvergesslichen Lehrers, des Herrn Dr. Friedrich Müller, Professor der orientalischen Sprachen an der k. k. Universität in Wien, öffentlich zu erwähnen, der sich stets als einer meiner treuesten Freunde bewährt und mich zu jeder Zeit mit Rath und That unterstützt hat. Seine Humanität, seine Freundlichkeit gegen arme Studierende, ohne Unterschied des Glaubens, verdienen hier öffentlich erwähnt zu werden. Mit dankbarem Herzen erwähne ich auch die Namen jener Männer der Wissenschaft, welche mich durch ihr Schreiben beehrt haben, des Herrn Prof. Dr. S. Kaempf, meines gewesenen Lehrers, der mich in das Studium der arabischen Sprache eingeführt, und des Herrn Dr. Ab. Geiger, der mich mit seinen mir sehr theueren Zeilen erfreuet hat. Deren Licht strahle noch lange! Ferner erwähne ich mit Freuden den Namen meines verehrten Lehrers und Freundes, des Herrn J. H. Weiss, Lector am hiesigen Beth-Hamidrasch, dessen wahrhaft gediegene Vorträge für mich vom grössten Nutzen gewesen und dessen wissenschaftlich-kritische Behandlung der Mischna und des Talmud's auf mich, als einen seiner treuesten Hörer, den grössten Einfluss geübt hat. Möge er noch lange segensreich in seiner Sphäre wirken! Ich scheide nun vom verehrten Leser und rufe ihm ein baldiges „Wiedersehen" zu.

Wien, 25. Februar 1868.

Wilhelm Eisenstädter.

פאתחת

הולאי אלכלמאת חין כרג֗וא מן בין ידי רב אלעאלמין, בצות מתקרקע, בזלזלת ורעאד מסתרקע, ונאר ולהיב מחתרקת, וגמאם וברק מנטלקת, אלמלאיכת אתחירת, ואלסמאואת ארתעדת. ואלארץ ארתעשת, ואלאג֗באל אנתקלת, ואמואה אלבחר אנקבצת, אלאנהאר אנכרקת, ואלשמס ואלקמר אלכואכב וקפת, ואלקצור אנהדמת, אלוחוש ואלבהאים אנבהתת. ישקון סבעת סמאואת מנטבקת. בצות חנין מן אלמקדרת, אקסום עלי סבעין לסאן, כאנה כאטר עלי גנת אלנעים. מג֗לב כל ראיחת טיבת, מתל אלמסך ואלענבר ואלכאפור ועוד אטיב. דרירת מעטרת טהירת, ופי אלהוא טאלעת מנהרת. בסמע אלכלאם מן אלמקדרת, יערף תוחידהא כמא הו מכתוב פי אלתוראת אלצחיחת אלטהירת.

פתיחה

אלה הדברים אשר הודיע לנו ארון העולמים בקול גדול הלוך וגבור ברעש ורעדה, באור ולהבי אש מתלקחת, עננים וברקים התעופפו, המלאכים ראו כן תמהו, השמים חרדו והארץ רעשה, ההרים נעתקו ומי הים נקפאו והנהרות נתקו, השמש והירח והכוכבים עמדו זבולה, הארמונות למפלה, חית השדה ובהמות הארץ יבהלון, ויבקעו שמי השמים בהשמע קול הנעים מפי אל שדי אשר התהלך לשבעים לשונות ויהי כתהפוכה בתוך גן נעים אשר בשטפה תערב כל ריח טוב מקנמון מר דרור מקדה ואהלים וקנה הבשם אך ברחבי השמים יהל אור מאיר עד למרחוק. ויהי בהשמע דברי אל שדי נתודע גם כן אחדות אלהי עולם, ככתוב בתורתינו הקדושה והטהורה.

Einleitung.

Diess sind die Gebote, welche von dem Herrn der Welten mit weittönender Stimme, unter Sturmesheulen und Donnerschlägen, unter Feuer und Flammen, unter Wolkenflug und Blitzeszuckungen verkündet wurden. Die Himmelsschaaren schauten und staunten, die Himmel erbebten, die Erde erzitterte und die Berge wichen von ihrer Stelle; die Gewässer des Meeres stauten, die Ströme rissen auseinander, Sonne, Mond und Sterne hielten ein in ihrem Lauf, die Paläste stürzten zusammen und selbst die Thiere des Waldes sammt dem Vieh der Triften starrten vor Schrecken. Die sieben Himmel spalteten sich der Reihe nach beim Ertönen der lieblichen Stimme aus dem Munde der Allmacht, die in siebzig Sprachen verkündigend[1]), der Verwüstung eines lieblichen Gartens glich, welche alle lieblichen Gerüche, als: Moschus, Ambra, Campher, Alöe, und noch andere liebliche und wohlriechende Düfte einherschwemmt; und in der Luft strahlte ein hellleuchtendes Licht. Beim Verkünden dieser Worte von Seite der Allmacht ward auch das Wesen der Gotteslehre geoffenbart, sowie es in der heiligen und klaren Thora enthalten ist.

אול אבתדא פלאמנא, ופתח פמנא,
ונטק לסאננא, אלואגֿב עלינא, אן
נסבח ונמגֿד לרבנא, אלדֿי כלק אלדֻניא,
וקאל להא כֻן פכֿאנת, ובאמרה אסתאות
אכֿתונת, וקאל ללא שי כֻן פכֿאן. כמא
קאל עלי יד אלנבי אשעיא עליה אלסלאם.
אנא אלאול, ואנא אלאכר ולים אלה
סואי, ונורי פי אלסמאואת סאכֿן, וקותי
תחת אלמא ופוק אלמא. אנא אללה
אלדֿי אכֿתרת בני אסראיל מן כל אמם,
וסמיתהם אואלי וחמלתהם שביהאן עלי
אגֿנחת אלנסור, וקרבתהם אלי טור סינא,
ועטיתהם אלשראיע ופצֿלתהם עלי אלאמם,
לדֿלך אלואגֿב עלינא. אן נמגֿד ונשכֿר
לרבנא, אלדֿי מן ארץ מצר כֿרגֿנא, ומן
בית אלעבודית אפדאנא, ופי וסט אלבחר
גרק אעדאנא, ואלי טור סינא קרבנא,
ואלמן ואלסלואן אטעמנא, ומן גֿמיע
אלאמם אצטפאנא, ובתוראתֿ ובשראיע

אולם בטרם נתחיל לדבר נפתח
שפתינו ונקרא בלשוננו
כי עלינו לשבח ולהלל ולפאר
לאדונינו אשר ברא העולם הוא
אמר ויהי, ובדברו העמידו והחזיקו
ולאין אמר הוה: ויהי. כאמור על
ישעיה הנביא עליו השלום
(מד ו), אני ראשון ואני אחרון
ומבלעדי אין אלהים. הנה אורי
בשחקים ועוזי על המים ותחת כל
המים. אנכי האל אשר בחרתי בני
ישראל מכל העמים וקראתים
סגלתי ונשאתים על כנפי נשרים,
וקרבתים אל הר סיני, ונתתי להם
תורות וחוקים, והפליתים מכל גוי,
על כן עלינו לשבח ולהלל לאדונינו
אשר הוציאנו ממצרים, ויפדנו
מבית עבדים, ושקע צרינו בלב
ים, וקרבנו אל הר סיני, והאכילנו
את המן ואת השליו, ובחר אותנו
מכל האומות לעטרנו בתורה

Bevor wir aber mit dem Anfange unserer Erklärung beginnen, lasst uns den Mund öffnen und mit unserer Zunge verkündigen, dass wir verpflichtet sind, unserem Herrn zu danken und zu huldigen, der die Welt erschaffen und sie in's Dasein gerufen; durch sein Wort hat er sie geordnet und befestigt und dem noch nie Dagewesenen ein Sein geboten. So heisst es auch im Propheten Jesaia (Friede sei mit ihm) 44, 6: „Ich bin der Erste, ich bin der Letzte und ausser mir ist kein Gott.“ Mein Licht strahlt im Himmel und meine Majestät über und unter dem Wasser. Ich bin der Allmächtige, der ich die Kinder Israel aus allen Nationen erwählt und sie die Auserwählten genannt habe. Ich trug sie auf Adlersfittigen, näherte sie dem Berge Sinai, gab ihnen meine Lehren und zeichnete sie vor allen anderen Nationen aus. Deshalb ist es unsere Pflicht den Allmächtigen zu preisen und ihm zu danken, der uns aus dem Lande Aegypten geführt und aus dem Hause der Knechtschaft befreit, unsere Feinde im Meere ersäuft, uns dem Berge Sinai genähert, mit Manna und Wachteln uns gespeist, aus allen Völkern uns erkoren und durch seine Lehren und Gebote verherrlicht hat. Der

פצ̇לנא . אללה הו איל אבאינא אן
יזיד עלינא כמתלנא אלף מראת , ויבארך
פינא כמא אועדנא בקולה. יי אלהי
אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים
ויברך אתכם כאשר דבר לכם .

ובחוקים. יהוה אלהי אבותינו יוסף
עלינו כמונו אלף פעמים ויברך
אותנו כאשר הבטיחנו בדברו,
(דברים א יא) יהוה אלהי אבותיכם
יוסף עליכם ככם אלף פעמים,
ויברך אתכם כאשר דבר לכם .

א

אלכלמה̈ אלאולא כאנת תג̇י מן ענד
רב אלעאלמין , באלחק
אליקין, ואללפט̇ אלתקין, ואלצות אלחסין,
ואלכלאם אלמבין , בשראיע ועהוד וימין,
תאבת ללבנין ולבני אלבנין, ופי אעלי
אלסמאואת תג̇ול, ומן גאנב אלטור , מן
ענד אלחנין אלגפור , ותחריף קלם אלנור,
פי לוחאן מחפור, בכלאם אן מנבדע ,
וצות אן לא יתמנע , וקול אן מרתפע ,
ברעד וסקיע, ואלמטר ואלוקיע, ואלכלאם
אלרפיע , והי תכוף ותקול . יא בנו

א

הדבור הראשון הגיענו מן אדון
העולמים, אמת עולם ולא
ישונה , חוק נצח ולא יעבור , בקול
ערב מסרו להבינגו העדות והחוקים
והמשפטים, ולהנחילו לבנינו ולבני
בנינו . בגבהי שמים יתעופף ויסובב
את כל ההר , שלוח מן האל
הרחמן והסולח סלה. חרות הוא בעט
אש על לוחות האבן במלין נשגבים.
והנה כקול ישורר בנעימות, קול
שדי מתהלך , ורעם ירעים סער
סואן ברעש, ומטרות עז נתכו,
ומבינידם נשמע הדבור הנורא
לאמר : בני ישראל אנכי האל

Ewige, der Gott unserer Väter, vermehre uns, so viel als wir sind, tausendfach und segne uns, so wie er uns verheissen hat (Deuteron. 1, 11): Der Ewige, der Gott eurer Väter, vermehre euch, so viel als ihr seid, tausendfach und segne euch, so wie er euch verheissen hat.

I.

Das erste der Gebote kam vom Herrn der Welten als eine unveränderliche Wahrheit, als festgeordnete Satzung, als beglückendes Gebot und als Anrede, welche uns über Gesetze, Lehren und Pflichten verständigen soll. Gekommen für unsere Kinder und Kindeskinder, und in den höchsten Sphären und um den Berg Sinai [2]) als Ausflüsse des gütigen und versöhnenden Gottes schwebend, wurden sie (die Worte) mit feurigem Griffel auf steinerne Tafeln und mit wunderbarer Schrift aufgezeichnet. Die Stimme, welche erhaben sprach, und die Töne, welche sich unter Donner und Sturm, unter Regen und Wind zu Worten ergänzten, klangen furchtbar und lauteten: „O Kinder Israel! Ich

אסראיל, אנא אללה אלדי אכרגתכם מן בלד מצר ומן בית אלעבודית. אנא אללה אלדי כלקת אלבחר וגמד, וגרקת פרעון ואהלה וכמד. אנא אללה אלפרד אלפריד, כונת אלסמאואת ואנא וחיד. בנורי ועקלי אלרשיד. בלא אזיר ובלא מעין ובלא מעיד. אנא מלך אלמלוך ולא לי עניד, אנא אחיי ואנא אביד. אנא אדל בית אלכביר ואגעלה גחיד, נעז מן נשא ונדל מן נריד. אנא אלמתכפל ברזק אלעביד, וכל יום מנהא ענדי ברזק אלגדיד, ענדי כזאין אלקר ואלברד ואלתלג ואלגליד, ואלרעד ואלברק וריח אלעאצף אלשדיד. כונת אלסמאואת בלא תעמיר ואססת אלארץ כאנהא באקיאד ותותיד, וקלת ללא שי כן פכאן ולא יעאציני ולא יזיד. אנא אקבח אלחכמא ואגעל ראיהם נכיד. אנא אבעד אלקריב ואקרב אלבעיד, אנא אכרג

אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים מבית העבדים. אנכי האל אשר בראתי הים וגבוליו, בו הטבעתי את פרעה ואת כל עמו ואבדו לנצח. אנכי האל האחד ואין זולתי, אני כוננתי שמים ואני אחרון, באורי ובחכמתי אנהג כל נמצא בלי עזר ובלי יועץ ואין עומד על ימיני. בי מלכים ימלוכו. ומי יאמר לי מה תפעל? אני אחיה ואני אמית, אני שופך בוז על בית נדיבים, אני אשפיל אף מרומם, כרצוני וכחפץ לבבי. אנכי אכלכל את עובדי ואטריפם לחם חקם. אתי אוצרות הקור והברד השלג והכפור והרעש וברקי עז וסערות הנוראות. אני כוננתי השמים בלי עמודים והחזקתי הארץ בלי מיתרים ובלי יתדות. אני אמרתי לאין הוה! ויהי ולא יעבור פי. אני מסיר עצת חכמים ודעתם אסכל. אני ארחיק הקרובים

---

bin der Allmächtige, der ich euch aus dem Lande Aegypten und aus dem Hause der Knechtschaft geführt habe. Ich bin der Allmächtige, der das Meer sammt seinen Dünen geschaffen und Pharao sammt seinem Volke darin ersäuft, so dass dessen Tiefe deren Grabesstätte geworden. Ich bin der Einig-Einzige, der die Himmel befestigt hat und dessen Einheit keinen Nebenbuhler kennt. Mit meinem Lichte und mit meinem Geiste leite ich Alles und kann Lenker, Leiter und Rathgeber entbehren. Die Könige setze ich auf den Thron und Niemand wagt es sich mir zu widersetzen. Ich lasse leben und sterben; ich erniedrige das Haus des Grossen und mache es verächtlich, und nach meiner Lust vertheile ich Glück und Elend. Meinen Dienern gewähre ich reichliche Nahrung, die ihnen täglich aus meinem Gnadenborn zufliesst. Mein sind die Vorrathskammern der Kälte, des Hagels, des Schnees, des Frostes, des Donners, des Blitzes und der stürmischen Winde. Die Himmel stützte ich ohne Säulen, die Erde befestigte ich ohne Stricke und Nägel, und selbst das noch nie Dagewesene musste auf mein Geheiss in's Leben treten und wagte nicht mir zu widersprechen. Ich mache die Weisen lächerlich und gebe ihre Ansichten dem Spotte preis; ich nähere die Ent-

אלמא מן אלחגר אלשדיד , ומן אלצואן
אלצליב , אנא אנבת מן אלארץ אלחב
אלחציד , ואן נטרת ללארץ ורעשת
בתרעיד , ואן כספת אלשמס אלטלמת
בתסויד , ואדא מסכת אלגית כאן דלך
מן דנוב אלעביד . ואדא בעתתהא בתפציל
ותמגיד , וכל נקטת מנהא ענדי בתעדיד .
וגעלת עלידהא רגאיב וחפט אלי אבלגהא
מכאן אן נריד , וגעלת אנאדר ענדי
בתאכיד , ולים לדהא לא מא תחיב ולא
מא תריד , וחית מא אגורתהא אלי תם
תעיד . ודי יסתחק אלמלוך ואלתמגיד
ואלדעא ואלצלות ואלתחמיד . אנא אלאחיד
אלאחד אלעזיז אלגבאר , עאלם אלגיוב
כאשף אלאסראר , מא לי שביהאן ולי הו
אלאפתכאר פי אלטהור . עאלם במא
כאן פי אלסדור . אנה אללה אלדי
כצרת אלארץ באכצאר , באלעשב
ואלזרוע ואלאנואר , ורזקת לעבידי פואכה

והרחוקים אקריבה . אני מוציא מים
מסלע ונוזלים מצור החלמיש . אני
אצמיח מן האדמה חציר וכל ירק
עשב . אם אביט לארץ ותרעד , ועת
אעטיף השמש והנה תחשך פני
האדמה , אם בני חטאו אעצור
גשמי ברכה אך בשובם מחטאתם
ונתנה הארץ יבולה . כן כל נטף
אשר יזלו שחקים לה אמדוד במדת
רצוני , כי ברצוני אשלה לה ברכתי
וברצוני אכלה אותה כרגע . על
תלמיה אתן את הדגן בלא שאלתה
ובלא בקשתה . שכרה כערך אהבת
יושביה אלי (אהבה אשר יאתה
למלכים) וכערך התהלה , והתפלה ,
השבח והתפארת . אני אחד ואין
זולתי אל גבור ושגיא כח , לי נגלו
תעלומות לב ולי נתכנו עלילות ומי
כמוני ? אני רומה על שמים אך גם
כל רגשי הלב ממני לא נסתרו .
אנכי האל אעטיפה פני אדמה
בירקרק עשבותיה ואעטנה בזרועיה
ובשושני חמד , ויהי פסת בר בארץ
פרי כל עץ ותמרים לעבדי . אני

fernten und entferne die Nahen. Ich lasse aus hartem Gestein und aus festem Kies den Wasserstrahl schiessen. Aus der Erde lasse ich Gras und Korn keimen und meine Blicke flössen ihr schon Schrecken ein. Verhülle ich die Sonne, so deckt dichter Schatten der Erde Oberfläche. Bald versage ich ihr den Regen, wenn meine Diener dem Laster fröhnen, bald gewähre ich ihn wieder, sobald sie Lob und Preis mir zollen. Ich bestimme die Zahl der Regentropfen und das Mass ihres Ueberflusses und ihres Gedeihens, entziehe es aber wieder, sobald es mir gefällt. Meinen Segen ertheile ich ihr ohne ihr Verlangen und ohne ihr Begehren, und als dessen Preis genügt mir ihre Liebe. Diese gebührt wohl jedem Herrscher, die welche man mir zollt muss aber auch von der Anerkennung, Huldigung, Anbetung und Verehrung begleitet sein. Ich bin der Einig-Einzige, der Allmächtige und der Allgewaltige, der alle Geheimnisse offen legt; wer ist mir gleich? Mein Ruhm strahlt in den höchsten Lichtsphären, aber auch jede Regung der Brust ist mir bekannt. Ich bin der Allmächtige, der die Erde mit frischem Grün bekleidet, sie mit Gras, Kräutern und Blumen schmückt, und für seine Diener die herrlichsten Früchte der Bäume sprossen lässt. Das Meer umgab ich mit

ותמארי, ותכמת אלבחר ברמל לילא יפורי. אנא אבדל אלאזמנא ואלטהור, יחף אטהר יסירא ויסתדירי, וימסא אלגני פקיר ואלפקיר במאל אן גזירי, אנא אללה אלעאלי אלמניר, לא שביהן לנורי ולא אכבר נטירי. לי ישכל אלאפתכאר ואלתהליל, כמא קאל פי כתאב אלתנזיל. שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד, שרח דלך, אסמע יא אסראיל, לא אלאה אלא אלהנא רבנא, אללה אלוחיד וחדה לא שריך לה סבחאנה.

אשים לים חקו לבל יעברו המים גבולם. אני אחליף את הזמנים ואבדיל בין האור ובין החשך. ובתקופתן שמרו מזרות נתיבותיהן לבלתי הפר חוקות, אני מוריש ומעשיר משפיל אף מרומם. אנכי האל הנשגב ואורי על כנפות תבל לאורי אין משלו ומבלעדי אין אלהים. על כן לי התהלה ולי התפארת ככתוב בתורת משה עבדי (דברי׳ י״ד) שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד. שמע ישראל כי אין אלהים כאלהינו הוא אחד ולאחדותו אין שני להמשילה.

ב

אלכלמת אלתאנית כאנת תג׳י בלרסם אלמרסום, ופי אעלי אלסמאואת תג׳ול, והי תכוף ותקול. יא בני אסראיל לא יכן לכם אלאה אכבר דוני, ולא מעבוד סואי, ולא תבדלוני בתבדיל, ולא תנעתוני בתנעית, ולא תמתלוני

ב

הדבור השני הגיענו כרשום בכתב יושר ובגבהי השמים יתעופף הדבור הנורא לאמר. בני ישראל, לא יהיה לכם אלהים אחרים על פני, לא תעשו לכם כל תמונה, לא תמירוני בתמונת כל, לא תדמיוני בדמיון לא תמשלוני במשל, ולא תחליפוני

Dünen, damit es nicht entfliehe. Ich unterscheide die Zeiten und die Lichtphasen, und nicht die geringste Störung wagen sie weder im Strahlen noch im Kreisen. Ich mache die Reichen arm und den Armen mehre ich ihre Habe. Ich bin der Allmächtige, der Erhabene und der Weitstrahlende, nichts gleicht meinem Glanze und kein Bild ist mir ähnlich. Mein bleibt der Ruhm und die Huldigung, so wie es in dem Buche meiner Offenbarung heisst: (Deuteron. 6, 4) „Höre o Israel, der Ewige, unser Gott, ist ein einig-einziges Wesen.“ Ja, er ist einig-einzig und seiner Einheit kann sich nichts zugesellen.

II.

Das zweite Gebot kam uns nach seiner wahren Aufzeichnung zu und in den höchsten Sphären schwebend lautete es furchtbar: ,,O Kinder Israel! Habet ausser mir keinen Gott, machet nichts mir Aehnliches und unterstellet mich nicht den Wechselfällen der Zeit. Schildert mich nicht nach euerer Vorstellung, vergleichet mich nicht mit eueren Phantasiebildern und wähnet nicht, ich sei Veränderungen unterworfen, sondern hul-

בתמתיל, ולא תשבהוני בתאציל, ומגֿדוני
בתמגֿיד, וסבחוא לאסמי בתעליל, אנא
הוא אלעזיז אלגֿליל, ליס לעגֿאיבי תחציל,
ולא לאוקאתי תאויל, ולי אלאחסאן עלי
כל גֿיל וגֿיל. אנא אללה אלחנאן אלמנאן,
איאכם תבדלוני בעבאדת אלאותאן. ולא
תאכֿדוא לי שביהאן לא ללשמס ולא ללקמר
ולא לגֿמיע מא כלקת תחת אלסמא. ולא
לנגֿום אלסמא ואפלאכהם ואבראגֿהם. אנהם
מכלוקין מתלכם. פלא תסגֿדוא להום גֿהל
ואעמא. אנא אללה לי אלעז ואלנהמת
ואלגברות ואלאחתתאם. לא תעבדון רב אן
סואי, לא מן דֿהב, ולא מן פצֿתֿ, ולא מן
עוד, ולא מן חגֿר. אנהם אעמאל אידי
אבן אדם גֿאהל, פם להם ולם ינטקון,
עינין להם ולם יבצרון, אדֿנין להם ולם
יסמעון, אנוף להם ולם יסתנשקון, אידין
להם ולם יבטשון, רגֿלין להם ולם ימשון,
מתלהם יכונוא עמאלהם ומן יחבם בהם.
יא בנו אסראיל, יא אואלי, יא אצפיא.

באלילים, אך לשמי תנו כבוד
ותהלה ושבחוהו לאין קצה. אנכי
אל שדי ונשגב על כל, לאותותי
אין ערך ולמציאותי אין חקר, לי
התפארת על כל העמים ולאומים.
אנכי אל רחום וחנון, לכן לא
תמירו כבודי בלא יועיל, ואל
תעריכו לי דמות משמש או מירח
או מכל אשר בראתי תחת השמים,
לא מכוכבי מעל וכסיליהם ומכל
צבאות השחקים, כי ברואים הם
כמוכם ואך כסילים ונעוי לב יסגדו
להם וישתחוו. אולם אני אל ואפס
בלעדי לי הכח והגבורה, לי עצמה
ולי תפארה, לא תעשו לכם אלהי
זהב, אלהי כסף, אלהי עץ, ואלהי
אבן כי הם מעשה ידי אדם, פה
להם ולא ידברו, עינים להם ולא
יראו, אזנים להם ולא ישמעו,
אף להם ולא יריחון, ידיהם ולא
ימישון, רגליהם ולא יהלכו, כמוהם
יהיו עושיהם כל אשר בוטח בהם.
בני ישראל עם בחירי, עם סגולתי.

---

diget mir und preiset forwährend meinen Namen. Ich bin das ewige Wesen, der Allgewaltige und der Hochgepriesene; meine Wunder sind unübertrefflich und mein Dasein unerforschlich. Mein ist auch die Verherrlichung aller Völker und Nationen. Ich bin der Allmächtige, der Allgütige und der Allgnädige; verwechselt mich nicht mit den Götzen und gesellet mir keinen Gott zu, weder die Sonne, noch den Mond, noch Eines von jenen Wesen, die ich unter dem Himmel geschaffen, weder die Sterne des Firmaments, noch Eines aus ihren Kreisen oder aus ihren Bildern; denn sie sind so wie ihr geschaffen, und nur Thoren oder Bethörte bücken sich vor ihnen. Ich bin der Allmächtige, mein ist die Kraft, die Stärke, die Gewalt und die Majestät. Machet euch keine Götter, weder von Gold noch von Silber, Holz oder Stein; denn sie sind ein Werk bethörter Menschensöhne. Sie haben einen Mund und sprechen nicht, Augen und sehen nicht, Ohren und hören nicht, eine Nase und riechen nicht, Hände und tasten nicht, Füsse und gehen nicht, und ihnen gleichen jene, welche sie verfertigen oder auf sie vertrauen. O Kinder Israel! O Auserwählte! O Gepriesene! Ich

אנא אלכאלק אלבארי, אכלקת אלברוג ואלדראריִ, לא תהיבוהם ולא תעבדוהם בוגהן, לאן אנא אללה רב גיור, חאפט אלדנוב ללפאסקין מן אלטהור, וצאלחין מן אואלי אכון להם רחים נצור, ומן חפט שראיעי באסתקאמת וצרור. אכון להם שאהד ליום אלדין ואלחסאב אלמטאלב בדנוב אלאבא עלי אלבנין, אלתואלת ואלרבוע לסנאי. וצאנע אלפצל ללאלוף למחבי, ואלחאפטין וצאיאי.

אנכי האל בורא כל נברא, כסיל וכימה וכוכבים במסילותם. אני עשיתי. לא תשתחוה להם ולא תעבדם. כי אנכי אל קנא פוקד עון לבוזי מצותי אך אצור רחמים לנוצרי פקודי השומרים תורתי באמת ואמונה. אני אהיה להם לעד ליום הפקודה כי פוקד אני עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי, ועושה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי.

ג

אלכלמת אלתאלתת כאנת תגי בלרסם אלמרסום ופי אעלי אלסמאואת תגול, והי תכוף ותקול. יא בנו אסראיל. איאכם תחלפוא באסמי כאדבא, ולא תדכרוא אסמי חאנתא. ואדא חלפתם אתבתוא פי אלימין, חתי יכון חקא ויקין, ולא יכן פיה עוג ולא

ג

הדבור השלישי הגיענו כרשום בכתב יושר, ובגבהי השמים יתעופף הדבור הנורא לאמור: בני ישראל אל תשבעו בשמי לשקר ולא תשאוהו לשוא. ואמנם בעת תשבעו אך לאמת השבעו והקימותם את השבועה באמונה ובתמים. הזהרו משבועת שקר ומדבר און.

---

bin der Allmächtige, der Schöpfer d er Schöpfung, ich habe den Sternenkreis und die hellleuchtenden Himmelskörper geschaffen[3]), zollet den Himmelskörpern keine Huldigung und dienet ihnen nicht; denn ich bin ein eifervoller Gott, der ich strenge die Sünden jener ahnde, die meine Gebote verachten, denen aber meine Gnade und Huld spende, welche treu und aufrichtig mir und meinen Lehren anhängen und sie beherzigen. Am Tage des Gerichtes werde ich als Zeuge auftreten, denn ich ahnde die Sünden der Väter an den Kindern bis in das dritte und vierte Geschlecht und spende Gnade bis in's tausendste Geschlecht, jenen, die mich lieben und meine Gebote befolgen.“

III.

Das dritte Gebot kam uns nach seiner wahren Aufzeichnung zu und in den höchsten Sphären schwebend lautete es furcht bar: „O, Kinder Israel! Schwöret nie falsch bei meinem Namen und sprechet ihn nie vergeblich aus. Schwöret ihr aber bei dem Namen Gottes, so lasset den Schwur auch zur Wahrheit werden, und haltet ihn treu und redlich. Haltet euch auch fern von

תדנים , ואיאכם אלאימן אלחאנת
ואלמועוד אלמעוג̄ . ולא תדכ̄ר רבך
אלא בלחק ולא תדכרוא אסמה אלא
באליקין ואעלמוא אן מן יחלף באסמי
באסתחקאר, אעקבה בטול אלדהור .״אן
אלאימן אלחאנת תכרב אלאדואר ,
ותקטע אלאתר, ותיבס אלאנואר , ותחבס
אלגית ואלאמטאר , ותרמי פי אלבדן
אלעלל ואל אנכסאר , ותרוד אלמעמור
קפאר . וקאל אללה אכרג̄ אללענת̈
ואדכלהא אלי בית אלסארק, ואלי בית
מן יחלף באסמי באטלא , ואתי בדא אלי
דאכל דארה , חתי תקטע אתרה, ותהדם
חג̄ארה, ותוקע כשב דארה . פאיאכם
אלאימן אלחאנת ואלמועוד אלמעוג̄ ,
פעקובת̈ למן יחלף באסמי חאנתא , וטובי
למן לא יחלף באסמי חאנתא ולא כאד̄בא,
ולא באטלא , ולם יעלם לסאנה אלפואחש
ואלכד̄ב , אלא יבור אסם רבה , ויראקב

אם תזכיר אלהיך לאמת תזכירה,
ואם את שמו תשאו על שפה
לאמת תשאוהו . אבל דעו אשר
ישבע בשמי לשקר ונשא עונו
לנצח . כי שבועת שוא את הבית
בידיה תהרסנו ותערוהו עד היסוד בו ,
מפני אָלָה אבלו נאות שדה ונעצר
המטר וגשמי ברכה; ותביא לרגלה
כל חולי וכל מדוה ⁴אל הנשבע
לשקר ותחשיך לו את חייהו סלה .
כי כה נאם יי צבאות הוצאתיה
ובאה אל בית הגנב . ואל בית
הנשבע בשמי לשקר ולנה בתוך
ביתו וכלתו את עציו ואת אבניו.
על כן הרחיקו משבועת שוא ומדבר
שקר . ואוי לאיש אשר ישבע
בשמי לשקר, ואשרהו וטוב לו
אשר יזהר לבלתי השבע בשמי
לשוא או לשקר או לכזב , ואשר
לשונו לא תדע שקר ואון, אך יתן
כבוד לשם אלהיו ויזכרהו בטוהר
רוחו ובנקיון לבב . ובנשאו אותו

---

lasterhaften Schwüren und von trügerischen Versprechungen. Gedenket eueres Herrn nur in Wahrheit, seines Namens nur in Wahrheit und wisset, dass ich den der meinen Namen auf unerlaubte Weise ausspricht, durch die Länge der Jahrzehnte strafen werde. Denn die falschen Schwüre zerstören das Haus, durchwühlen und erschüttern dessen Grundfesten, vernichten die Saaten und halten Wetter und Regen zurück.[4]) Sie stürzen den Meineidigen in den Abgrund der Krankheiten und des Siechthums, und machen dessen Behausung öde und düster. So spricht auch Gott: „Ich lasse den Fluch hervorgehen und in das Haus des Diebes und des Meineidigen eindringen; dort niste er sich ein bis dessen Mauern niedergerissen und dessen Balken morsch geworden sind.“ Fliehet daher die falschen Schwüre und die trügerischen Versprechungen. Strafe erwartet den Meineidigen, und Lohn denjenigen, der weder falsch, noch trügerisch, noch lügenhaft schwört; dessen Sprache weder das Lästern noch die Lügen kennt, der den Namen seines Schöpfers mit Ehrfurcht ausspricht und dadurch seinem Herrn die gebührende Verehrung zollt. Erwähnt man den Namen seines Herrn, so geschehe es mit Reinheit der Sinne und

מולאה, ואדׄא דׄכר אסם רבה ידׄכורה באכלאץ ניתה וקלבה, פאדׄא יתכלם יתכלם בצדק לסאנה ויכאף ויבין דׄכר רבה. ואנה אסמי אלדׄי דׄכר אדרים (אכנוך) ועליתה עלי ערשי, והו אסמי אלדׄי דׄכר נות ונגׄיתה מן מא אלטופאן, והו אסמי אלדׄי דׄכר אבראהים. וכלצתה מן נאר אלאתון, והו אסמי אלדׄי דׄכר אסחק ופדיתה באלכבש, והו אסמי אלדי דׄכר יעקב וקת אן צרעה אלמלאך, והו אסמי אלדׄי דׄכר יוסף וכלצתה מן אפתתאן אלאמראה והו אסמי אלדי דׄכר מוסי עלי אלמצרי וקתלה, ועלי אלעצא ורגׄעת תעבאן ועלי אלתעבאן ורגׄע עצא, והו אסמי אלדׄי דׄכר מוסי עלי אלבחר ושקיתה, עלי אתני עשר טריק לכל סבט טריק, והו אסמי אלדׄי דׄכר ישוע, ווקפת לה אלשמס חתי כמל בקית אלאעדא, והו אסמי אלדׄי דׄכר יונס פי בטן אלחות וכלצתה, והו אסמי אלדׄי ידׄכר עלי אלמריץ ויברא ועלי אלאעמי וירא והו

על שפתו הנה לשונו תדבר בצדק וביראת אל על פניו יזכור אלהיו תמיד. אף זה שמי אשר זכרו אדרים (חנוך) וקראתיהו לפני כסאי, וזה שמי אשר זכרו נח והצלתיהו ממי המבול, וזה שמי אשר זכרו אברהם והלצתיהו מכבשן האש, וזה שמי אשר זכרו יצחק ופדה באיל פדיתיהו, וזה שמי אשר זכרו יעקב לעת נגע המלאך בכף ירכו בהאבקו עמו, וזה שמי אשר זכרו יוסף ואשמרהו מפתויי אשה זרה, וזה שמי אשר זכרו משה בהרגו את המצרי, זכרו והנה נהפך מטהו ויהי לנחש וזכרו והנחש שב ויהי למטה כבראשונה וזה שמי אשר זכרו משה על ים סוף ויבקעהו לשנים עשר מסילות להיות לכל שבט ושבט מסילה, וזה שמי אשר זכרו יהושע בעת עמדה לו השמש לעת תעז ידו על משנאיו, וזה שמי אשר זכרו יונה במעי הדג ואושיעהו. וזה שמי אשר יזכר על כל נגוע ומוכה אלהים וירפא, על

des Herzens und zur Aussprache desselben bediene man sich reiner Worte und Ehrfurcht gebietender Ausdrücke. Dieses ist auch der Name, dessen Idris[5]) gedachte, und ich näherte ihn meinem Throne; dessen gedachte auch Noa, und ich rettete ihn vor den Gewässern der Sündfluth; dessen gedachte auch Abraham, und ich befreite ihn aus der Feuersglut[6]); dessen gedachte auch Isak, und ich befreite ihn durch einen Widder; dessen gedachte auch Jakob zur Zeit als ihm der Engel das Knie presste; dessen gedachte auch Josef, und ich schützte ihn vor den Verlockungen eines Weibes; dessen gedachte auch Moses zur Zeit als er den Aegypter erschlug, zur Zeit als er seinen Stab in eine Schlange und die Schlange wieder in einen Stab verwandelte, und zur Zeit als er das Meer in zwölf Theile spaltete, um jedem Stamm einen besondern Pfad zu ebnen[7]); dessen gedachte auch Josua zur Zeit als er die Niederlage seiner Feinde vollendete, und dessen gedachte auch Jonas und ich befreite ihn aus dem Leibe des Seeungeheuers. Dieses Namens gedenkt man auch bei den Verwundeten und sie werden geheilt, bei den Blinden und sie

אסמי אלדי ידכר עלי אלמית ויחיא ועלי
אלמבתלי וישפא. אנא אלאול קבל גמיע
אלאולין, ואנא אלאכר בעד גמיע אלאכרין.
אנא אלחי אלקיום אתאבת אלבאקי
ללעאלמין. אנא אללה לים אברי מן יחלף
באסמי חאנתא.

ד

אלכלמת אלראבעת כאנת תגי בלרסם
אלמרסם ופי אעלי אלסמאואת
תגול. והי תכוף ותקול. יא בנו אסראיל
אדכרוא יום אלסבת וקדסוה. סתת איאם
תכדם ותצנע גמיע צנאיעך. ופי אליום
אלסאבע סבת, עטלת לאללה הו רבך.
לא תצנע פיה שיא מן אלצנאיע אנת
ואבנך ואבנתך ועבדך ואמתך. ובהימתך
וגריבך אלדי פי מחלך לעלהם יוגדון
ראחת מתלך, לאן פי סתת איאם כלק
אללה אלסמאואת ואלארץ ואלבחר וגמיע

העורים ונפקחו עיניהם. וזה שמי
אשר יזכר על החולים ויחלמו ועל
עצבי הרוח וינחמו מעצבונם. אני
הראשון לכל ראשונים ואני האחרון
לאחרונים. אנכי אל עולם חי לעד
ואחרון על עפר אקום. אנכי האל
לא אנקה את אשר ישא את
שמי לשוא:

ד

הדבור הרביעי הגיענו כרשום
בכתב יושר ובגבהי
השמים יתעופף הדבור הנורא לאמר:
זכור את יום השבת לקדשו: ששת
ימים תעבד ועשית כל מלאכתך:
ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך
לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך
ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך
אשר בשעריך למען ינוח עבדך
ואמתך כמוך: כי ששת ימים עשה
יהוה את השמים ואת הארץ את

---

werden sehend, bei den Sterbenden und ein neuer Geist belebt sie, bei den Trauernden und ihrer harrt Trost. Ich bin der Ursprung aller entstandenen Wesen und meine Herrlichkeit überdauert aller Ende. Ich bin der Allmächtige, der Ewigwährende, der ich die Welt in Ewigkeit regiere und ich bin auch der Gott, der ich den Meineid mit schwerer Strafe ahnde."

IV.

Das vierte Gebot kam uns nach seiner wahren Aufzeichnung zu, und in den höchsten Sphären schwebend lautete es furchtbar: O Kinder Israel! Gedenket des Ruhetages und heiliget ihn. Sechs Tage sollst du arbeiten und all' dein Werk verrichten. Der siebente Tag sei ein Ruhetag, dem Ewigen deinem Gotte geweiht; an ihm sollst du keine Arbeit verrichten, du und dein Sohn und deine Tochter, dein Sklave und deine Magd und dein Vieh und der Fremde der in deinen Thoren weilt, damit sie gleich dir ruhen sollen. Denn in sechs Tagen schuf Gott den Himmel und die Erde, das Meer und Alles was darinnen, ruhete

מא פיה, ואסתראח פי ליום לסאבע ופיה
אסתוא עלי ערשה. לדלך בארך אללה יום
אלסבת וקדסה. יא בנו אסראיל
אחתפטוא באלסבת ואכרמוה, בורוה,
גללוה, דללוה, היבוה, וקרוה, זינוה,
חיבוה, טהרוה, כללוה, לבסוה, מלכוה,
נצרוה, סידוה, עזוה, פצלוה צדקוה,
קדסוה, רטבוה, (ש)סנעוה, תבתוא שדתה
פי תבאתה. יא בנו אסראיל, יא אואלי,
יא אצפיא, אדכרוא אלעשרין מן עגאיבי
אלדי כלקת פי עאלמי, ופצלת מנהם כל
סאבע לאגל יום אלסבת. וכלקת סבעת
סמאואת ופצלת מנהם אלסמא אלסאבע
והו ערבות (טלמת). אן יסכן נורי פידה
וסאכן וקארי עליה. וכלקת סבע בחור
ופצלת מנהם אלבחר אלסאבע והו בחר
קלזם (אלבחר אלאחמר) ופיה ערצת מן
עגאיבי עלי אמתי. וכלקת סבעת דרארי
עלי אפלאך ומנארי, ופצלת מנהם לפלך

הים ואת כל אשר בם וינח ביום
השביעי ונשא וגבה על כסא
כבודו. על כן ברך יהוה את יום
השבת ויקדשהו, בני ישראל שמרו
את יום השבת וכבדוהו, פארוהו,
הנווהו, רוממוהו, יקרוהו, קשטוהו,
חובבוהו, טהרוהו, כללוהו, לבשוהו
המליכוהו, נצרוהו, נשאוהו, חזקוהו'
הגביהוהו, צדקוהו, קדשוהו. רווהו
שוררוהו ומצאו מוגוע ביום מנוחה.
בני ישראל עם בחירי, עם סגולתי
זכ,ו עשר אותותי אשר בראתי
בעולמי והפליתי בהם תמיד את
השביעי לאות יום השבת. שבעה
שחקים בראתי והפלאתי בהם את
השביעי והוא ערבות, בו מאיר נרי
בו אשב כי אויתיה. שבעה ימים
בראתי והפליתי בהם את השביעי
והוא ים קלזם (ים סוף) בו הראתי
לעמי מופתי. שבע מסלות הכוכבים
בראתי והפליתי בהם את השביעית
והיא מסילת השמש וצבאיה, למען

am siebenten Tage und bestieg seinen Thron; darum segnete Gott den Ruhetag und heiligte ihn. O Kinder Israel! Feiert den Sabbath und ehret ihn als einen Tag des Wohllebens, der Herrlichkeit, der Fröhlichkeit, der Belustigung, der Freude, des Schmuckes, der Liebe, der Reinheit, des Scherzes, der Zierde, der Verherrlichung, der Beachtung, der Ordnung, der Stärkung, der Würde, der Wohlthätigkeit, der Heiligkeit, der Erquickung und der Schönheit, und geniesset die Freuden seiner Ruhe. O Kinder Israel! o Auserwählte! o Gepriesene! Gedenket der zehn Reihen von Wunderdingen, die ich in der Welt geschaffen und von denen ich immer das siebente Wunder besonders hervorgehoben zu Ehren des Sabbathes. Sieben Himmel habe ich geschaffen und habe den siebenten davon besonders ausgezeichnet, indem ich ihm den Namen Araboth[8]) beigelegt; aus ihm strahlt mein Licht, meine Majestät und meine Herrlichkeit. Sieben Meere habe ich geschaffen und habe das siebente davon besonders ausgezeichnet und dieses ist das Meer von Kolsum[9]), in welchem ich meinem Volke meine Wunder gezeigt. Sieben Planetensphären habe ich geschaffen und die siebente davon besonders ausgezeichnet und dies ist der Sonnenkreis sammt seinem

אלסאבע והו פלך אלשמס ומן שאנה, אנה יצי גמיע אלעאלם. ואכתרת אבראהים כלילי, ואצתפית מוסי לטאעתי, וכלקת אלדניא פי סתת איאם, ואסתוית עלי ערשי פי אליום אלסאבע. תם כתבת פי כתאבי. אן תעודון סבעת סנין סבעת מראר, ויסיר מן דלך תסעת וארבעין סנת, ופי סנת אלכמסין, הי סנת אלאנטלאק, סנת אן יעתק פיהא כל אמיר עבדה ואמתה ותרגע אלורת לוארתה ואלעבד יכרג חור מן מולאה. תם כתבת פי כתאבי. אן תעודון סבעת אסאביע מן אלאיאם ויסיר מן דלך תסעת וארבעין יומין ופצלת יום אלכמסין עליהם בתנזיל אלתוראת. תם שרפת דאוד אד כאן סאבע פי אלאבא ווערתה אן יכון מן דוריתה סבעת והם אלסבעת אלדי ימלכון כלפהם אלדניא אלאתית ופצלת מנהם אלמשיח ינון (מבלצנא ואסמה דאימא) אלדי יכון

יפיצו אורם לוושבי תבל. לאברהם קראתי בחירי ולמשה עבדי נאמן ביתי. בראתי התבל בששת ימים ואנשא ואשב על כסאי ביום השביעי. כתבתי בתורתי. אחרי ספרתם לכם שבע שנים שבע פעמים והיה מקץ תשע וארבעים שנה וקדשתם את שנת החמשים שנה היא שנת היובל לקרוא דרור בארץ, בה ישלח כל איש עבדו ואת אמתו לחפשי ושב איש אל אחוזתו ועבד חפשי מאדוניו. כתבתי בתורתי: אחרי ספרתם לכם שבע ימים, שבע פעמים והיה מקץ תשע וארבעים יום וקדשתם את יום החמשים היום אשר נתתי לכם תורתי. גם את דוד בחרתי כי היה השביעי לאביו ונשבעתי לו כי שבע מושלים מזרעו יצאו, הם השבעה אשר ימלוכון זה אחר זה באחרית הימים, גם בהם הפליתי את השביעי והוא המלך המשיח, אשר שמו ינון. לבעבור זה הפליתי כל שביעי והפליתי גם

zahllosen Sterncnheer, damit sie dem Weltall ihr Licht spenden. Abraham erwählte ich mir zum Freund und Moscs zum treuen Diener. Das Weltall schuf ich in sechs Tagen und am siebenten Tag bestieg ich meinen Thron. In meiner Thora heisst es auch: „Wenn du wirst sicbenmal sieben Jahre gezählt haben und das neunundvierzigste wird auch verflossen sein, so feiere das fünfzigste Jahr als ein Jubeljahr; als ein Jahr, in welchem jeder Herr seinen Knecht und seine Magd frei ziehen lasse. Im selben Jahre kehre jedes Erbe zu seinen Erben zurück, und jedcr Sklave ziehe frei von seinem Herrn.“ Ferner heisst es in dcmselben Buche: „Wenn du wirst siebenmal sieben Tage gezählt haben, so dass sie eine Zahl von neun und vierzig Tagen bilden, so feiere den fünfzigsten Tag als Tag der Gesetzgebung.“ Ich habe den David erkoren, da er der siebente im väterlichcn Hause war und ihm das Versprechen gegeben, dass von seinen Nachkommen sieben Könige hervorgehen sollen, welche einst der Reihe nach die Welt beherrschen werden; von denen habe ich den siebenten besonders hervorgchoben, ihm den Namen Jinon[10]) gegeben, und ihn zum Messias bestimmt. So habe ich stets das Siebente besonders ausgezeichnet, und habe auch den Sabbath

אלסאבע. ולהאדֿה אלפצֿאיל פצֿלת כל סאבע ופצֿלת יום אלסבת עליהם. אדֿ הו סאבע מן אלאיאם. וסמיתה יום אלתופיק והו יום אמאנא, יום בריך, יום גֿליל. יום תדליל, יום הנא, יום וקר, יום זיאר, יום חסין, יום טהיר, יום כביר, יום לבאס, יום מקדס, יום נקי, יום סעיד, יום עטֿים, יום פצֿיל, יום צדיק, יום קראית, יום רפיע, יום (ש)ם ניע, יום תאבת, יום אן תמית פיה כליקת אלדניא, יום אן ירתחוא פיה אהל גֿהנם מן עדֿאבהם יא בנו אסראיל אסתחפטֿוא באלסבת באלכסת אלנקית, ואלטעאמת אלדֿכית, וצדקת ואלעטיאת. לם ינאל מעך כיר אלסקי ואלסקית*) ולם אדיעך פי כל בראיא. ואנגֿיך מן כל בלית וכל מן עמל מנכם חסנאת ביני ובינכם ובין דוריתכום עהד וימין וצירת אלי אלדהר ואלאבד׃ לדֿלך בארך אללה יום אלסבת וקדסה.

*) קראית אכרי: לינאל אלדי מעך כיר׃ אלסקי

את יום השבת כי הוא השביעי לימים אותו קראתי יום מנוחה ושמחה ברכה וגילה, יום נעלה מכל ימים, יום חדוה ויקר זוהר ותפארה, יום טהרה וגדולה, יום הדר בלבוש נקיה, יום קדוש ונקיון הצלחה ועצמה, יום פאר וצדקה ומקרא קדש, יום נשא ונבה מאד, יום צהלה וענג נפש. הוא היום אשר בו כליתי יצירת תבל ומלאה, בו ינוחו יגיעי כח בשאול מתחת. בני ישראל שמרו השבת וכבדוהו בכסות נקיה בתענוגי בשר ורוח ושלחו מנות לאין נכון לו, למען יתענג בו גם נפש האביון. כי אתכם בחרתי מכל עם ואצילכם מכל צרה ואת כל עושה חסד וצדקה בארץ, אות היא ביני וביניכם ובין דורותיכם ברית ועדות נאמנה לעולמי עד, על כן ברך יהוה את יום השבת ויקדשהו׃

---

verherrlicht, weil er der siebente der Tage ist. Ich nannte ihn einen Tag der Einigkeit, der Lieblichkeit, des Segens, der Herrlichkeit, der Fröhlichkeit, der Erholung, der Würde, des Gesanges, der Schönheit, der Reinheit, der Ehre, des Schmuckes, der Heiligkeit, der Zierde, des Glückes, der Stärke, des Ruhmes, des Almosenspendens, der Gesetzesverkündigung, der Verherrlichung, der Pracht und der Eintracht. Er ist der Tag, an welchem Gott die Weltschöpfung vollendet hat und er ist der Tag, an welchem auch die Genossen der Hölle Erholung von ihren Leiden finden. O Kinder Israel! Ehret den Sabbath mit herrlichen Speisen, mit schönen Kleidern und mit Almosenspenden, damit auch der Arme sich des Genusses der Speisen und Getränke erfreue. Euch habe ich mir erkoren und euch sammt allen Jenen, welche der Armen bedacht sind werde ich auch von allen Uebeln und Leiden befreien. Dies sei zwischen mir und eueren Nachkommen ein Zeichen des Bündnisses, des Schwures und der Verpflichtung für ewige Zeiten, und deshalb hat Gott auch den Sabbath gesegnet und ihn geheiligt.

ה

אלכלמה אלכאמסה כאנת תגי בלרסם אלמרסום ופי אעלי אלסמאואת תגול, והי תכוף ותקול. יא בנו אסראיל אחתפטוא בבר אלואלדין ואיאכם תגפלוא עלי מואגבת להם עליכם כראמה, לאן מבארתהם כמבארתי ואגלאלהם כאגלאלי וחפטהם כחפטי. לאן תלאתה אשתרכנא פי כליקתך. יא אבן אדם, אללה תעאלי ואלואלד ואלואלדה, מן אלאב אלנטפה אלביצא, ומן אלאם אלנטפה אלחמרא. ואמא מן אלנטפה אלביצא אלדי מן אלאב כלקת מנהא עשרה אשיאואת. והם פי אלבדן מצורה והם. אלעטאם, ואלערוק ואלמך אלדי פי אלצלב ואלאביץ פי אלעינין ואלדמג ואלאטפאר ואלאסנאן ואלאדראס ואלאמעא ואלשחם. ומן אלנטפה אלחמרא אלדי מן אלאם, כלקת מנהא עשרה אשיאואת והם. אלחם ואלדם ואלריה ואלקלב ואלכבד ואלמרארה ואלטחא

ה

הדבור, החמישי הגיענו כרישום בכתב יושר ובגבהי השמים יתעופף הדבור הנורא לאמר: בני ישראל מאד הזהרו בכבוד אבותיכם ואל תפרו את הובותיכם לנגדמו כי כבודם כבודי, תפארתי תפארתי. והדרם הדרי. כי שלשה שותפים הם בן אדם, ביצירתך ואלה הם: אלהיך ואביך ואמך. טפת לובן יתן אביך, וטפת אדם אמך. מהלובן הזה נוצרו עשרה דברים והם יצירי גויתך: העצמות והגידים, ומוח העֶצָה, לבן עינים ומוח ראשך, והצפרנים והשנים ובית הבושת והמעים וההלב. וגם מן האָדֶם נוצרו עשרה דברים והם: ההום והדם, הריאה והלב והכבד והמרה והטחול

V.

Das fünfte Gebot kam uns nach seiner wahren Aufzeichnung zu und in den höchsten Sphären schwebend lautete es furchtbar: O Kinder Israel! Ehret euere Eltern und vernachlässiget nicht euere kindlichen Verpflichtungen gegen sie; denn ihre Ehre ist meine Ehre, ihre Ehrfurcht meine Ehrfurcht und ihre Achtung meine Achtung. Drei, o du Menschensohn, haben an deiner Schöpfung Theil genommen: Gott der Allmächtige, dein Vater und deine Mutter.[11]) Der Vater gab den weissen Tropfen und die Mutter den rothen Tropfen. Vom weissen Tropfen des Vaters schuf ich dir zehn Dinge und diese sind in deinem Leibe ausgebildet: Die Gebeine, die Muskeln, das Rückenmark, das Weisse in den Augen, das Gehirn, die Nägel, die Zähne, die Schamtheile, die Eingeweide und das Fett. Vom rothen Tropfen der Mutter schuf ich dir auch zehn Dinge, nämlich: Das Temperament, das Blut, die Lunge, das Herz, die Leber, die Galle,

ואלאכחל אלדי פי אלעינין ואלחמרת
אלדיפי אלספתין ואלאשעאר. ומן אללה
עז וגל עשרת אשיאואת והם. אלרוח
ואלנפס ואלעקל ואלפהאמת ואלמנטק
ואלבצר ואלעטם ואלסמאעת ואלקנאעת
ואלרזק. לדלך שארכת מע אלואלדין פי
כליקתך, יא אבן אדם. לדלך יא אבני
לא תכדבהם, אן קאלוא חק או באטל.
ולא תגלס פי מכאנהם אן גאבוא אן חצרוא,
לאן מבארתהם כמבארתי וחפטהם כחפטי
ואגלאלהם כאגלאלי. ולא תעוג להם עינין
ונוז כלאמהם וצדק מקאלתהם ולא יתקל
עליך אדבהם ולא תעאציהם. ולהדה
אלעשרין עצו אלדי פי בדנך מצורת מן
אלואלדין. וגבת להם כראמת ואלקיום
בהם ואלוקף בין אידיהם וחמלנהם עלי
אלאענאק ויביעוך ענד אלחאגת ולא תגוז
שהאדתך עליהם ותקבל שהאדתהם
עליך. והדה אלעשר כלמאת אולהא

ואישון העין ואֹדֶם השפתים והשער.
אכן מאלהי שגיא ונשגב עשרה
דברים נתנו לך והם: הרוח והנפש
והדעה וההשכל, הדבור וראית
העינים והכה ושמיעת האזן ונעימות
התאר וכה האיכול. ויען כי התחברתי
בן אדם עם אבותיך ביצירתך על
כן אל תכזיבם על פניהם אם אמת
או כ.ב ידברו. אל תשב במקומם
אם בפניהם אם בהעדרם, כי כבודם
כבודי תפארתם תפארתי והדרם
הדרי, עינך לא תלעג להם ומוצא
שפתם תמלא והצדיקה מדברותימו,
לא יקשה בעיניך להשלים חובותיך
נגדם, ואל תדאיב את נפשמו.
ולמען אלה עשרת הדברים יצירי
הגויה אשר נתנו לך אבותיך צויתי
לך לכבדמו, להחיות עמהם
ובחברתם ועל שכמך תשאימו. ואף
לו לעבד ימכרוך לעת יצר להם

die Milz, das Schwarze in den Augen, das Roth der Lippen und die Haare. Vom Allmächtigen erhieltest du aber auch zehn Dinge, nämlich: den Lebensgeist, die Seele, die Klugheit, den Verstand, die Sprache, das Gesicht, die Kraft, das Gehör, die Anmuth und den Lebensbedarf. Da ich mich, o Menschensohn, deinen Eltern bei deiner Schöpfung zugesellt habe, darum widersprich ihnen nicht, mögen sie sich wahr oder falsch äussern. Setze dich nicht auf ihren Platz, mögen sie an- oder abwesend sein; denn ihre Ehre ist meine Ehre, ihre Ehrfurcht meine Ehrfurcht und ihre Achtung meine Achtung. Betrachte sie nie mit unfreundlichen Augen und verachte nie ihre Worte, sondern beherzige sie. Ihre Erhaltung soll dir nie zur Last sein und kränke sie nicht; denn der je zehn Dinge wegen die in deinem Leibe von den Eltern gebildet wurden, habe ich dir auch ihre Ehre zur Pflicht gemacht. Lebe stets in ihrer Nähe, stehe ihnen zur Seite und nimm ihre Last auf deinen Rücken. Zwingt sie die Noth sich deiner für Geld zu entäussern, so tritt weder als Kläger noch als Zeuge gegen sie auf. Die zehn Gebote, welche ich dir zur Pflicht gemacht, nämlich: Anerkennung eines Gottes und seiner Lehre, das Verbot des Götzendienstes und des fal-

נלתזם. אלטאעת לרבנא. ואלתוחיד
לאללה, ולא תעבד אלאותאן, ולא תחלף
חאנתא, ואחפט בלסבת, ולא תקתל נפס
אלברא, ולא תזן, ולא תסרק, ולא תשהד
עלי אחד בזור, ולא תתמנא מא ליס לך,
ובר. אלואלדין אעטם שיא מן הולאי. וקאל
אלחכים סלימאן אבן דאוד עליה אלסלאם.
לאן כל ולד אן יואג̄ב לואלדה אלברור,
ויעוג̄ להם עינין בלפג̄ור, יבלעוהם אלנסור,
יאכלוהם אלטיור. וקאל איצ̄א אלחכים
סלימאן אבן דאוד עליה אלסלאם. יא
אבני, בור לואלדין באלאשתהאד, וכן ענד
אמרהם מסרע ג̄ואד, ואעלם אן טאל בך
אלעמר ואלאמתדאד, כמא כנת לואלדיך
כד̄לך יכונוא לך אולאד. ובבראמתהם
תמול איאמך עלי אלאריץ̄ אלדי אללה הו
רבך מעטיך.

אתה תשא ותסבול אל. תקום נגדם
לעד ואף אל תהי נסבה כי הם
יקומו נגדך. כל עשרת הדברות
אשר צוו והם: בראשונה הכרת אל
אחד ותורתו, אזהרת עבודת אל אחר,
ושבועת שוא, חקת השבת, אזהרת
רצח אדם, והנאוף והגנבה, ועדות
שקר, והחמדה אל כל אשר לרעך
הנה המצוה לכבד את אביך ואת
אמך עלתה על כולנה. אף לזאת
אמר החכם שלמה בן דוד עליו
השלום (משלי לא יז): עין תלעג
לאב ותבז לקהת אם יקרוה עורבי
נחל ויאכלוה בני נשר. ואמר עוד
החכם שלמה בן דוד עליו השלום:
כבד אבותיך בכל נפש, ושמור
מצות פיהם, ודע כי בזאת יאריכון
ימיך, ואם כבדת אבותיך אף כן
יהיו בניך לכבדך סלה. ואז יאמן:
למען יאריכון ימיך על האדמה
אשר יהוה אלהיך נתן לך:

schen Schwures, das Gebot der Sabbathruhe, das Verbot des Tödtens, des Stehlens, des Ehebruches, der falschen Zeugenschaft und des Gelüstens nach fremdem Gute werden insgesammt von dem Gebote der Elternpflicht übertroffen. Und der weise Salomo, Sohn David's, (Friede sei mit ihm), spricht auch: „Jedes Kind schuldet seinen Eltern Ehrerbietung; wer sie aber mit unfreundlichen Blicken betrachtet, der möge von den Adlern zerfleischt und von den Raubvögeln zerrissen werden.“ Ferner spricht der weise Salomo, Sohn David's (Friede sei mit ihm): „Ehre, mein Sohn, deine Eltern mit allen Kräften, und eile, ihren Worten Folge zu leisten. Wisse, dass sich durch die Ehrerbietung gegen sie deine Lebenstage verlängern, und so wie du gegen deine Eltern sein wirst, ebenso werden deine Kinder gegen dich sein“. Durch ihre Ehre werden sich deine Lebenstage verlängern in dem Lande, welches der Ewige dein Gott, dir gibt

ו

אלכ̇למת̈ אלסאדסת̈ כאנת ת̇ג̇י בלרסם
אלמרסום ופי אעלי אלסמאואת
ת̇ג̇ול ודהי תכוף ותקול. יא בנו אסראיל
לא תקתלוא נפס אלברא בלא חק׳
ותהרקון דם אלברא ויכון נקי׳ ולא יכ̇ן
לכם שרכא. ולא ראי פי מהלך אלנפוס׳
ולא תכונוא רפקא ולא שרכא מע אלקתאלין
ולא יג̇וז פי ג̇מעתכם אלקאתל. לאן מן
ד̇נוב אלקתל אלג̇לא ואלג̇וע יאת̇י
ללעאלם. יא בנו אסראיל, איאכם קתל
אלנפוס, וספך אלדם אלד̇י חרם אללה
עז וג̇ל. ומן הלך נפס אלממנון והרק דם
אלברא אעלמוא אן אנא אללה אטאלבה.
לאן אנא כלקת אבן אדם בצורתי,
וטבעתה בקלבי, וכונתה באידי. פכיף
תהדמה ותקתלה בגיר שפקת̈. לאן בעג̇איב
כתירת̈ כלקת אבן אדם פי בטן אמה כיף

ו

הדבור הששי· הגיענו כרשום
בכתב יושר ובגבהי השמים
יתעופף הדבור הנורא לאמר: בני
ישראל לא תרצחו נפש חפה מפשע,
ודם נקי אל תשפכו. אל תהי ידכם
עם אנשי דמים ואל תלכו בדרך
אתם ובמקהלותם. כי בעון שופכי
דמים גלות ורעב באים לעולם. בני
ישראל מאד מאד השמרו מרצח׳
נפש ומשפך דם אדם, כי תועבת
יהוה גם שניהם. אני את נפש
האדם מיד הורגו ואת דמו מיד
שופכו אדרשנו. כי בצלמי בראתי
את האדם, בדמותי עשיתיו ובידי
כוננתיו, ואיך יערב לבך. להרגהו
ולשפוך דמו באין חמלה. הן נוראות
הפליתיו בבטן אמו, ואיך תעוז
פניך לכלות את אשר לא עשית,
ואין לאל ידך להשיבו לחיים, אך

VI.

Das sechste Gebot kam uns nach seiner wahren Aufzeichnung zu, und in den höchsten Sphären schwebend lautete es furchtbar: O Kinder Israel! Tödtet keine Person ohne Recht, vergiesset nicht das Blut eines Unschuldigen und habet auch keinen Antheil und keine Mitwissenschaft an dessen Untergang. Pfleget auch keinen Umgang oder eine Genossenschaft mit den Mördern, und lasset sie nicht in euere Mitte kommen; denn durch die Sünde des Mordes kommt Verbannung und Hungersnoth in die Welt,[12]) O Kinder Israel! Fliehet den Mord und das Blutvergiessen, welche vom Allmächtigen auf's strengste untersagt wurden. Wer aber mordet und Blut vergiesst, der wird auch von Gott zur Rechenschaft gezogen werden. Denn ich habe den Menschen nach meiner Gestalt geschaffen, nach meinen Sinnen gebildet und mit meinen Händen geformt, wie wagst du es also ihn zu tödten und sein Blut ohne Mitleid zu vergiessen? Mit grossen Wundern bilde ich den Menschen im Mutterleibe,

יא אבני, נפס אן לא תכלקהא כיף תהדמהא, פאנך אן קתלתהא לא תטיק אן תחיהא, ותקרב זמנהא דון וקתהא, ותקטע חיאתהא דון אג̇להא. אתג̇נב ען אלקתל וספך אלדם. אן אללה אלד̇י כלקהא הו יטאלבהא. פלא תקתל נפס אלברא אד̇א ליס תכלקהא, ולא תטיק אן תחיהא. והוא ד̇נב אן לא יגפר אלי ללאבד פאנך אן רחמת תרחם, ואד̇א סמעתה אסתג̇בת, ואנה אבן אדם מתלך וראקב מולאך פיה, וארג̇ע אלי רבך צ̇מירך והו אלרחים. לאן מן טלב אלקתל והו באלחקיק כאפר באללה אלד̇י כלקה ולא יגפר לה אללה חית מא משא פיה פזע וחית מא דהר פיה מרעוב לא לה, ולא לדוריתה, ולא לכל מא מנה, אלסמאואת תנעלה, ואלארץ̇ תטרדה, ואלאודאית תשהד עליה. פאיאכם קתל אלרוח וספך אלדם. ואתקי אללה יא

תכריתהו בלא עת ותאבד זכרו לנצח. על כן שמר נפשך מרצח אדם ומשפך דמו כמים, האלהים אשר נתן את הנפש הוא ידרשנה מעמך, ידרשנה כי שחת אשר לא קנית וכלית חייו לנצח. חטאת עולם הרצח ועון גדול מנשוא אשר לא יכפר עדי עד. אמנם אם תחון אז תוחן גם אתה ואם תשמע בהתחננו אז קולך ישמע במרומים. הלא הוא אדם כמוך ואם תחמול עליו תתן כבוד לאל יוצרך ויוצרהו. או אז בצר לך יאליו תשוע והוא ירחמך וממצוקותיך יוציאך. אכן מרצח אדם והאורב לדם חנם מכחש אלוה הוא וכופר באל אשר בראו. על כן לא ישא לו עדי הרעד יפלח כליותיו ופחדים את לבו ירעשו. לא ישא לעונו ויפקדהו על בניו ועל זרעו ועל כל הנלוים אליו לנצח. השמים יגלו עונו והארץ מתקוממה לו ובקעות עולם יעידו נגדו. לכן השמרו מרצח אדם ומשפך דם.

---

wie wagst du es also mein Sohn, ein Wesen, dass du nicht geschaffen, hast zu tödten? Denn wenn du ihn tödtest, so kannst du ihn fürwahr nimmermehr in's Leben zurückrufen, da du seine Sterbestunde beschleunigt und seinen Lebensbaum zur Unzeit gefällt hast. Entferne dich daher vom Mord und Blutvergiessen, damit der Allmächtige, der Schöpfer der Dinge, dich nicht zur Rechenschaft ziehe. Tödte keinen Menschen, den du doch nicht erschaffen hast, und nimm ihm auch nicht das Leben; denn diess ist eine unauslöschliche Sünde. Erbarmst du dich aber eines Menschen, so findest du auch Erbarmen; und hörest du seinen Hilferuf, so wird auch deine Stimme stets Gehör finden. Ist er ja auch ein Geschöpf Gottes gleich dir, und dadurch ehrest du deinen Schöpfer bei dem du in deiner Noth[13]) stets Erbarmen suchst. Wer aber das Blutvergiessen herbeiführt, der läugnet Gott als seinen Schöpfer, und diese Sünde wird ihm nicht verziehen, bis sich nicht die Furcht seiner bemächtigt und der Schrecken aus ihm hervorleuchtet. Weder er noch seine Nachkommen sollen je die Ruhe erlangen. Die Himmel erzählen sein Verbrechen, die Erde ist ihm heimathlos und Thal und Flur treten als Zeugen gegen ihn auf. Fliehe daher, o Menschensohn, den Mord und das

אבני עלי נפסך. ועסי תחשר מע
אלצאלחין ואלאכיאר, לאן אנא אללה
הו אלרחמן אלרחים.

ירא את אלהים בני השומר על
אורחותיך והתחבר לטובים ולישרים
בלבותם, כי אנכי אל רחום וחנון.

ז

אלכלמה̈ אלסאבעה̈ כאנת תג̇י בלרסם
אלמרסום ופי אעלי אלסמאואת
תג̇ול, והי תכוף ותקול. יא בנו אסראיל
לא תזנוא ולא תתבעון אלפסאד לאן
בד̇נוב אלפסאד אלג̇לא ואלג̇וע יאתי
ללעאלם. יא בנו אסראיל איאכם לפסאד
ואתג̇נבוא ען אלזנא. לאן אלזנא יג̇לב
אלפקר ואל איאם אלסו ולא תשתהיוא
אלשהוה̈ אלחאמקה̈ אלרדיה̈ אלמדיה̈
אלמעציה̈ לרבהא, אלהאלכה̈ למן טלבהא,
אלמהלכה̈ למן ארתכבהא, פאיאכם אן
תבעוהא ואסתבתוא דאימא. ואקנעוא במא
קד רזקת לכם בחק תאבתא ופרץ̇ אל-
מפרוץ̇. ומן טלב אלזנא ואלפסאד קבאה

ז

הדבור השביעי הגיענו ברשום
בכתב יושר ובגבהי השמים
יתעופף הדבור הנורא לאמר: בני
ישראל לא תנאפו ומרדוף זמה
השמרו. כי בחטאת הזמה הגלות
ורעב באים לעולם. בני ישראל
השמרו מאד מאד מזמת זנות והרחיקו
מעליה דרככם, כי רועה זונות יאבד
הון ונכון לו יום אידו. אל תתאוו
תאות אולת להרבות תועבות ולהוסיף
חטא על פשע. כי אבדון היא
לחפצים בה ודראון לחרשיה.
השמרו מרדוף אחריה, התאמצו וגילו
באשר הורשיתם ועשו כתורה כאשר
צויתיכם. אמנם רודף זמה לחרפה
יהיה במלא רחב כל הארץ. כחו

Blutvergiessen, und fürchte Gott, der deinen Lebenswandel prüft. Pflege Umgang und Freundschaft nur mit den Guten und Frommen, denn ich, der Ewige, bin auch der Allbarmherzige.

VII.

Das siebente Gebot kam uns nach seiner wahren Aufzeichnung zu und in den höchsten Sphären schwebend lautete es furchtbar: O Kinder Israel! Buhlet nicht und fördert nicht das Laster; denn das Laster bringt Verbannung und Hungersnoth in die Welt.[14]) O Kinder Israel! Fliehet das Laster und den Ehebruch; denn beide führen Noth und böse Tage herbei. Heget auch keine thörichten Begierden, denn solche reizen zur Empörung gegen Gott, überhäufen den Sünder mit Unglücksfällen und lassen auf das Vergehen den Untergang folgen. Darum fördert nicht die thörichten Begierden und bleibet standhaft. Begnüget euch mit den Genüssen, die ich euch auf erlaubter Weise gestattet habe und befolget die darauf bezüglichen Vorschriften. Wer aber der Sünde und dem Laster fröhnt, dessen

דפרה פי גמיע אלבלאד ודהב עזה, ואנכשף סתרה. ומן צאן גירה צאנה אללה וכאן לה חפיטא מן כל מא יחתדר. ואסתבת יא אבני פי עקלך ואסתמסך פי שהות אן תסיבך, ואצפי אלי רבך צמירך, ואקנע במא מעך פי סרירך, יעטם אללה אגרך. פי מא בין עשירך, ויפיצון עיונך ונצרתך. וראקב מולאך ולא תכשף עואר אואליך, וקרב אלכיר אלי מכאנך, ואעלם אן אללה עז וגל קד ארתצך, ולא תטוע שהותך פי מא אבלים אללעין קד אגואך. לאן מן כתרת אלפסאד ואלמעאצי, גמיע אלבלות תחית במן הו תאבע לפסאד והו תס(ש)מית אלקרבה איאך יא מגרור. לא יכן לך ראי להא, לאן מסאלכהא מסאלך אלממאת. פלא יכן לך להא אלתפאת, פלא תגעל בינך ובינהא טריק, ולא תכן להא צדיק, ואתבעד ענהא בכל מא תטיק, לאנך אן פזת מנהא, אנת הו

יכלה ובשרו ושארו. ואשר חטא במסתרים יגלה לעיני שמש. אך השומר (נפשו ו)את מפשע גם אל ישמרהו לבלתי תת לרגליו מוקש. ועתה בני קשרה זאת על לבך, שים מתג לתאותך אם תסובבך, תן כבוד לאל עוזרך בצרתה ושמח באשר קנית, שכרך הרבה מאד עם ביתך ועם משפחתך, ויפוצו. מעינותיך חוצה וכפתך רעננה. ירא את יי ומום רעיך אל תגל. בקש הטוב בכל כחותיך כי או ירצה אלהים את מעשיך ואל תלך בדרך התאוה אשר עליו יצרך מתעך. כי למרבה הפשע והמעל ירבה אלהים עצבותיו להביא רעה על עושי הרעה והפשע הזה הוא נאוף אשה זרה. זאהה תועה ופתי אל תתן עיניך בה כי דרכי מות דרכיה, לא תאבה ולא תשמע לדבריה. אל תתע בנתיבותיה ללכת אחרי דודיה, והרחק מעליה דרכך. כי אם תסור ממנה והיית בריא

Name ist im ganzen Lande dem Spotte preisgegeben, seine Macht schwindet dahin und sein geheimer Lebenswandel kommt an den Tag. Wer aber (sich und) seine Nebenmenschen vor Verlockungen schützt, den schützt auch Gott und lässt ihm allen Schutz angedeihen. Präge dir daher, mein Sohn, dieses fest ein, vertraue auf Gott, deinen Beschützer, und sei mit dem dir gehörendem Gute zufrieden. Gott wird dir zum Lohne ein glückliches Familienleben gewähren, deine Glücksquellen werden reichlich sprudeln und dein Lebensbaum grünen. Fürchte Gott, decke nie die Fehler deines Mitmenschen auf, strebe immer mit allen Kräften nach dem Guten, und wisse, dass Gott, der Allmächtige und der Furchtbare, dir dazu seine Gnade verleihen wird. Folge nie den bösen Begierden, die dich in die Hände des bösen Triebes[15]) spielen wollen; denn wegen der Ueberhandnahme des Lasters und der Sittenlosigkeit sendet Gott, der Allmächtige und der Furchtbare, die zahllosen Unglücksfälle über Diejenigen, welche dem Laster fröhnen und dieses Laster ist die Umarmung einer Buhlerin. Meide daher ihre Blicke, denn sie bringen dich auf den Pfad des Verderbens. Fliehe ihren Umgang, entziehe dich ihrer Freundschaft und gehöre nie zu ihrem Gefolge. Entferne dich

אלכ֗ים אלרשיק . ואיאך אלאמראה̈
אלסו ומכאלתהא . אלי געלתך פי
באלהא תנצב לך שבאכהא חתי תוקעך
פי חאבלהא , פלא תכן מן רג̄אלהא ,
ולא תוקף פי באבהא. לאנהא תלין
כלאמהא , ותכדעך בלסאנהא , ותסקיך
מן מאהא . פאחד̄ר מן אלאמראה̈
אלסו . ואעלם אן אטרקהא אטרק אלהלאך
ומסאלכהא מסאלך אלממאת . פלא יכן
לך להא אלתפאת. ומן וקע פיהא̇ קד מאת.
וכל מן כלין מנהא קד פאת . לאנהא
תוקף פי אלאבואב ותחדת אלכלאיק בין
אלאעתאב . ותבלי אלשבאב חתי תוקעהם
פי אלמעאצי . וקד וג̄דנא עשר אשיאואת
הגלב בעדה̈ בעד . אולא אלחג̄ר אלשדיד
אלחדיד יכסרה, אלחדיד אלקוי אלנאר
תלינה . אלנאר אלקויה̈ אלמא
יטפיהא . אלמא אלקוי אלסחאבה̈ תחמלה.
אלסחאבה̈ אלקויה̈ אלריח יפילהא . אלריח

אולם בבשרך ושארך . הרחק מאשה
זרה כי בשומה עליך מזמותיה תפרש
לנפשך רשת , עד תלכד בשחיתותיה.
אל תהיה אחריה ואל תקרב אל
פתח ביתה . כי אמריה החליקה
ותדיחך בלקה לשונה, לרותך מימיה
הנאלחים . על כן השמר מאשת
אולת כי דרכי שאול ביתה, יורדות
חדרי מות . אל תשמע לפתוייה פן
תהיה לך למוקש מות , המלט על
נפשך ושכנת בטח . שם על פתח
ביתה תארוב, פעם בחלקת לשון
ופעם בעקשות פה, להטות נפש
הנער ולהמשיכו ברשת זו טמנה לו.
הנה עשרה דברים זה מזה יעצם .
הראשון הוא האבן הקשה הברזל
יפוצצהו , הברזל חזק והאש ימיסהו,
האש חזק והמים יכבוהו, המים
חזקים והענן ישאם, הענן חזק
והרוח יפזרהו , הרוח חזק והארץ

von ihr mit allen Kräften, denn so lange du sie fliehst, besitzest du einen gesunden Geist in einen gesunden Körper. Hüte dich daher vor einer Buhlerin und ihren Künsten. Hat sie einmal ihre Blicke auf dich gerichtet, so stellt sie dir so lange ihr Netz auf, bis du dich in dessen Garn verwickelt hast. Zähle dich nie zu ihren Freunden und verweile nie an der Pforte ihres Hauses; denn ihre Worte klingen lind und sie spricht heuchlerische Reden, um deinen Durst mit ihrem Wasser zu löschen. Sei daher auf deiner Hut vor einem bösen Weibe und wisse, dass ihr Pfad der Pfad des Verderbens und ihr Weg der Weg des Todes ist. Weise ihre Freundschaft von dir, denn sie bereitet ihren Theilnehmern den Untergang; der ihr aber entsagt, ist geborgen. An ihrer Hausthüre ist das Weilen der Buhlerin, wo sie Schmeicheleien mit Drohungen abwechselt um den Jüngling zu verlocken, dem sie Verderben sinnt. Zehn Dinge finden wir, von denen eins immer das andere übertrifft.[16]) Das erste ist der starke Stein, das Eisen zermalmt ihn. Das Eisen ist stark, das Feuer schmilzt es. Das Feuer ist mächtig, das Wasser verlöscht es. Das Wasser ist mächtig, die Wolke trägt es. Die Wolke ist mächtig, der Wind zertheilt sie. Der Wind ist mächtig, die Erde trotzt ihm.

אלקוי אלארץ תרפעה. אלארץ אלקוית אבן אדם אקוי מנהא. אבן אדם אלקוי אלהם יגלבה אלהם אלקוי אלכמר ישרחה. אלכמר אלקוי אלנום יגלבה. אלנום אלקוי אלמות תגלבה. אלמות אלקוית אלאמראת אלסו אקוי מנהם, אלכל, ועלידא קאל אלחכים סלימאן אבן דאוד עליה אלסלאם. ומוצא אני מר ממות את האשה, שרח דלך. קד וגדנא אן אלאמראת אלסו אמר מן אל מות וקד וגדנא אן ציאדהא אקוי מן ציאד אלאשבאך ואלמצאיד אלמסתעמלת אנהא תאכל, ותמסח פי טרפהא, ותקול מא אכלת שי, ותפעל ותקול מא פעלת שי, ומסאלכהא מסאלך אלספינת פי אלבחר ואלנסר פי אלהוא, ואלתעבאן עלי אלצכרת. ואעלם אן כמא לים להם אתר כדלך הי אלמנעולת לים להא אתר, וקאל איצא. אל יוכד טיר דון פך, או אמסך

תעמוד נגדו, הארץ חזקה והאדם חזק ממנה, האדם חזק והיגון ידכאהו, היגון חזק והיין יניסהו, היין חזק השינה עצמה ממנו, השינה חזקה והמות יחזק ממנה, המות חזק ואשה רעה חזקה על כל אלה. ועליה אמר החכם שלמה בן דוד עליו השלום (קהלת ז כו): ומוצא אני מר ממות את האשה כי היא מצודים וחרמים. אכלה ומחתה פיה ואמרה לא אכלתי, פעלה רע ואמרה לא פעלתי און. דרכה דרך אניה בלב ים, דרך נשר בשמים ודרך נחש עלי צור. וכאשר אלה עברו ואיננם אף כן היא חלפה ועוד איננה. ונאמר עוד: הילכד צפור בלא פח, היחתה איש אש בחיקו ובגדיו לא תשרפנה,

Die Erde ist mächtig, der Mensch bearbeitet sei. Der Mensch ist mächtig, die Sorge stört ihn. Die Sorge ist mächtig, der Wein verscheucht sie. Der Wein ist mächtig, der Schlaf überwindet ihn. Der Schlaf ist mächtig, der Tod besiegt ihn. Der Tod ist mächtig, das böse Weib übertrifft ihn und alle obengenannten Dinge. Von ihr sagt der weise Salomo, Sohn David's (Friede sei mit ihm,) Kohelet 7, 26: „Ich finde, dass ein böses Weib noch bitterer als der Tod ist; denn wir sehen, dass ihre Jagd stärker ist als die der mit Netzen und als die des aufgescheuchten Wildes“.1) Sie isst, trocknet den Mund ab und sagt: „Nichts habe ich gegessen.“ Sie vergeht sich, und sagt: „Ich habe mich nicht vergangen.“ Ihre Wege sind die eines auf dem Meere hineilenden Schiffes, die eines die Luft durchschneidenden Adlers und die einer im Felsen hausenden Schlange. Sie alle eilen spurlos vorüber, und ihnen ähnlich ist das böse Weib. Ferner heisst es: „Kein Vogel wird ohne Netz gefangen, keine Hand, die Glut trägt, bleibt unverletzt, keine Begegnung zwischen Freunden ohne frühere Uebereinkunft, kein Löwengebrüll ohne Beute, keine Nation verschwindet ohne ihre eigene Schuld. So ergeht es auch dem, der nach dem Laster strebt und an einem

ואחד נאר בידה ולם יחתרק, או משאוא אתנין פי טריק דון מיעאד ׳ או זהר סבע קט ולא יכון לה פריסה או נזל קט הלכה עלי קום אן לא יכון מן דנובהם, ומן טלב גמיע אלמחארם ואלמעאצי, ואנכשף אלסתר, ואסתחלל אלפקר. וזול אלקות, ואלתזם אלמעאצי, ואסתמסך באלכפור. וקד פתשנא עלי הדה אלעשר אשיאואת, וגדנא אן אלאמראה אלסו, אשד מנהם אלכל. פאנך יא אבני אן ותקת באללה, הוא ינגיך מנהא ומן גירהא.

הילכו שנים יחדיו בלתי אם נועדו, הישאג אריה ביער וטרף אין לו, אם תהיה רעה בעיר ויי לא עשה, כן דורש חסד ואון ומחבק חק נכריה, הונו יחסר ואונו לאבדון, מריו יוסיף וכחש באל עושהו. זאת חקרנוה כן. הוא. אלה עשרת הדברים עם כל תעצומותיהם הנה אשה רעה עלתה על כלנה. ירא את יי בני והוא יצילך ממנה ומכל מכשול.

ח

אלכלמה אלתאמנה כאנת תגי בלרסם אלמרסום ופי אעלי אלסמאואת תגול, והי תכוף ותקול. יא בנו אסראיל לא תסרקון. ולא תכונוא רפקא ולא שרכא מע אהל אלסארקין. לאן מן דנוב אלסרקה ירתפע אלסחאב ואלאמטאר

ח

הדבור השמיני הגיענו כרשום בכתב יושר ובגבהי השמים יתעופף הדבור הנורא לאמר: בני ישראל לא תגנבו. אל תהי ידכם עם שודדי לילה ואל תלכו בדרך אתם, כי בעון הגזל גשם ומטר יעצרו. בני ישראל לא תגנבו

---

fremden Busen schwelgt. Der Armuth sind die Wege zu ihm gebahnt, seine Kraft schwindet dahin, das Laster wird sein Hausgenosse und die Gottesverläugnung seine Begleiterin. Nachdem wir diese zehn Dinge untersucht haben, gelangten wir zur Erkenntniss, dass das böse Weib sie alle übertrifft. Vertrauest du aber auf Gott, mein Sohn, so wird er dich von ihr und von allen andern Lastern befreien.

VIII.

Das achte Gebot kam uns nach seiner wahren Aufzeichnung zu, und in den höchsten Sphären schwebend lautete es furchtbar: O Kinder Israel! Stehlet nicht, und habet auch keinen Umgang oder eine Genossenschaft mit der Sippschaft der Diebe; denn der Raub verscheucht Wolken und Regen.[18]) O Kinder Israel! Stehlet nicht, meidet den Weg des Müssigganges und verlanget nie das, was euch nicht gehört. Wisse, o Menschensohn, dass ich dich schon im Mutterleibe reichlich mit Nahrung versehen habe, und wenn die Zahl deiner Tage und Monde wird

יא בנו אסראיל, איאכם אלסרקה, וזולוא
ען טריק אלבאטל, ולא תרגבוא מא
ליס לכם. ואעלם יא אבן אדם, אן וקת
כלקתך פי בטן אמך, אכתפלת ברזקך.
ואדא תמת איאמך ועדידת שהורך,
נדית עליך מן פוק ערשי, יא אבן אדם
אכרג באדני, ואעלם קדרתי. אנא אלהך
אלדי אכרגתך מן ציק אלאחשא, וטלמת
אלאמעא. לדלך יא אבני לא תסרק,
לאן אתקנת מעישתך וכונת קותך, ואדא
כאן אערפך, וקת כרוג רוחך מן גסדך,
אעלם לאן לא יבקא לך מן רזקך, מתל
חבת אלסמסם סוי כאן קליל או כתיר,
ואקנע במא קדר לך רבך. וקאל אלחכים
איצא. זרע ליס לך לא תחצדה, ואקנע
באלחלאל יהניך אכלה. וקאל איצא אבן
דאוד עליה אלסלאם. פי אלדניא כיף
תתהנא ועמרך קציר, לדלך יא אבני אכרי
נפסך מתל אלאגיר, ואלתחף באלחציר.

הרחיקו מדרך העצלות ואל תתאוו
לקנין לא לכם. ודע בן אדם כי לעת
יצרתיך בבטן אמך הלא ידעתי כל
צרכיך. ואחרי מלאו ימיך ומספר
ירחיך ואקרא לך ממרומי מקום כס
כבודי: לך לך בן אדם מארץ החיים
כאשר צויתיך. אז תכיר כהי כי
אנכי האל אשר הוצאתיך מרחם
צר מהשכת בטן אמך. על כן לא
תגנב, כי אנכי כוננתי מעשיך וכחותיך
בחייך. ואז לעת אשים עיני בך
לקחת את נפשך אז תראה כי לא
תקח אתך מהונך אף כגרגר הזרע
אם מעט אם הרבה. לכן שמח
בברכת יי. אשר עליך. ואמר החכם
אשר לא זרעת אתה לא תקצור. שמח
בקנינך ממנו תאכל ותשבע. ואמר
עוד בן דוד עליו השלום, ולשמחה
מה זו עושה בחייך כי קצרו ימיך.
היה בעיניך כשכיר, קבץ הונך על
יד, ובעת תבחר לך רעים השמר
על נפשך ואל תשלח יד בקנין

abgelaufen sein, so wird an dich mein Ruf ergehen: O Menschensohn! Lass dein Treiben und vernimm den Schiedsspruch meiner Macht. Ich bin der Allmächtige, der dich aus der Enge des Mutterleibes und aus der Finsterniss der Eingeweide herausgeführt; darum mein Sohn sollst du nicht stehlen, da ich deinen Lebenswandel geordnet und deine Kräfte in dir befestigt habe. Und zur Zeit wo ich deiner gedenken und deinen Geist von seiner irdischen Hülle befreien werde, wirst du zur Einsicht gelangen, dass dir von deinem schwer erworbenen Gute nicht einmal ein Ding von der Grösse eines Mohnkörnchens bleibt, mag dessen Werth gering oder gross sein; sei daher zufrieden mit dem was der Herr dir bescheert hat. Der Weise sagt auch: „Die Saat die du nicht gesäet, sollst du auch nicht ärnten". Lass dich zufrieden mit dem dir Erlaubten, geniesse und verzehre es. Ferner spricht der Sohn David's (Friede sei mit ihm): „Wie magst du nur den Freuden fröhnen, wo doch dein Lebenslauf nur flüchtig ist." O mein Sohn, betrachte dich hienieden nur als Miethling, sei nicht verschwenderisch mit deiner Habe[19]), sei vorsichtig bei der Auswahl deiner Freunde[20]) und eigne dir nie fremdes Gut an*).

*) Der Weise spielt hier auf die Verschwendung und auf die bösen Gesellschaften hin, welche gewöhnlich zum Diebstahle verlocken. Diese Stelle hier ist eine der unverständlichsten und verworrensten des ganzen Werkchens.

ואתקות בנכאלת אלשעיר. ולא תסרק
קליל או כתיר. ולא תסרק ללגני. ותקול
מא יחס בה, ולא ללפקיר תזידוא עלי
פקרה. ולא תשמת ברוחך צאחבך, ולא
ישמתוא פיך אלאהל ואלעשיר. פאדא קל
מא פי ידי יכן לך אלאחתמא עלי נפסך.
ולא תחקר ברוחך צאחבך, וכתר מן אהול
ידורוא עלי אראס, ואעלם אן אלדאר
אלסו ידללהם. לדלך קד כאן עכן בן זרח
אגל מא פי סבט יהודא פילם, רגם הו
וסרקתה מעה פי סאעת. אגתנבוא מן
אלסרק וזולוא ען אלמעאצי. פטובי למן
הו רשיד ועאקל, ויקנע באלקליל מן
אלחלאל.

אחרים אם רב אם מעט. אל תגזול
עשיר כי רב הונו ואל תגזול דל כי
דל הוא. בצרת זולתך אל תשמח
אז גם זולתך לא יגיל לאידך.
וגם אם ימנע להיטיב לך סגור
כעסך בלבך ואל תחרף רעך.
בקש התחבר לטובים, אבל דע כי
בהיות דופי בשמך זה יתן תהלה גם
לכבודם. הנה עכן בן זרח נשיא
משבט יהודה רגמוהו באבנים בגניבתו
ואת הגניבה החרימו. על כן הרחיקו
מגזל והדלו לכם מאון. אשרי
משכיל על דבר וישר דרך ושמח
בנחלת שפרה לו.

ט

אלכלמת אלתאסעת כאנת תגי בלרסם
אלמרסום ופי אעלי אלסמאואת

ט

הדבור התשיעי הגיענו כרשום
בכתב יושר ובגבהי השמים

Stiehl nie dem Reichen im Wahne, dass er der Habe genug besitze, und nie dem Armen in der falschen Meinung, dass er ohnediess des Wohlstandes schon entbehre. Sei theilnahmsvoll gegen Freunde und Genossen und ihr Herz wird sich auch theilnehmend dir erschliessen. Sollten sie dir aber je einen Freundschaftsdienst versagen, so unterdrücke deinen Groll und hege keine Feindschaft gegen sie. Pflege Umgang nur mit Gutgesinnten, aber wohl beachtend, dass dein schwarzer Abglanz auch sie in's Dunkle stellt. Auch Achan, Sohn Serach's, ein Fürst[21]) aus dem Stamme Juda, ward des Diebstahls halber zugleich sammt dem entwendeten Gute gesteinigt. Meidet daher den Diebstahl und entfernet euch vom Ungehorsam. Heil dem der klug und einsichtsvoll ist, und sich mit Wenigem, aber redlich Erworbenen begnügt.

IX.

Das neunte Gebot kam uns nach seiner wahren Aufzeichnung zu und in den höchsten Sphären schwebend lautete es furchtbar: O Kinder Israel! Leget keine falsche Zeugenschaft ab und nehmet auch keine falschen Zeugen in euere Mitte auf; denn durch die falschen Zeugenschaften gestalten sich die Le-

תגול. והי תכוף ותקול. יא בנו אסראיל לא תשהדוא שהאדת זור. ולא יגוזוא פי גמעתכם שאהדין אלזור. לאן בשהאדת אלזור. אלחית אלסו תאתי ללעאלם. ואגתנבוא ען קול אלבאטל. וזולוא ען אלרדיל. ולא תקתלוא נפס אלברא ותקולוא עליה מא לים פעל. ותקתלוה בלא סיף. ותטענוה בלא רמח. ותכרג רוחה מן דון וקתהא. והוא קתל תלת נפוס ולא להם ראי ולא סהם פי לעאלם אלאתי. איאך יא מגרור. לא תשהד באלבאטל. ויעאקבך אללה פי אלדניא ואלאברת. אן שהאדת אלזור מא תבקי להא. לא דין ולא מדהב. ואול מא יחסבך אללה אדא שהדת בזור. פאתבת יא אבני פי אמורך. וראקב מולאך ואעלם אן שהדת בזור תמש עז תרגע דליל. ואעלם אן אלדניא תעאקב אצחאבהא. ומנין ענדנא אן שאהדין אלזור. מא

יתעופף הדבור הנורא לאמר: אל תענו ברעכם עד שקר ואל תשיתו ידכם עם עד רשע כי עדות שקר ימלא פני תבל חמס. השמרו מלכת רכיל ושפתותיכם מדבר עולה. לרצוה נפש. במו פיכם ולאמר: לא פעלנו און. אבל בלי חרב תהרוג נקי ובלי כלי משחית ובריה הייהו בלא עת' ורצח זה שלש נפשות מרצה ותאבד חלקך בחיי הנצח. אהה שוגה ונתעה אל תענה ברעך עד שקר, כי פה בארץ ושם במרום חטאך לך ישלם. עדי שקר לא ידעו אמונה ואין פחד אלהים לנגד עינם. ראשית דבר אשר יתיצב אלהים עמך למשפט הלא יהיה על עון עדות שקר. על כן השמר במוצא שפתיך. ירא את יי בני ודע כי בהעידך שקר מוסדי ארץ ימושו ואתה תהיה לשמצה בעיני כל וחטאתך

benstage sehr düster[22]). Entfernet euch daher von falschen Betheuerungen und von Verleumdungen. Tödtet auch keine Person durch euere verleumderischen Worte, in der trügerischen Meinung, dass nichts Arges dabei geschehe; denn die Verleumder tödten ohne Schwert, durchbohren das Herz ohne Spiess und blasen das Lebenslicht zur Unzeit aus. Deren Worte tödten aber drei Personen[23]) hier auf Erden und berauben sie auch*) jedes Antheils und Genusses am andern Leben. O Irrgeleiteter! Lege keine falsche Zeugenschaft ab, auf dass Gott dich nicht diess- und jenseits bestrafe; denn falsche Zeugen haben weder Religion[24]) noch sittlichen Lebenswandel, und das Erste, worüber dich Gott zur Rechenschaft ziehen wird, ist die falsche Zeugenaussage. Beachte daher, mein Sohn, deine Aussage, fürchte Gott und wisse, dass durch die falsche Zeugenaussage die Stärke schwindet, die Erniedrigung naht und dass deren Genossen der Züchtigung der Welt anheimfallen. Unsere Lehre spricht auch den falschen Zeugen jeden Antheil und jeden Genuss am zukünftigen Leben ab, nach den Worten der Schrift, welche lauten (Deuteron. 27, 24): „Verflucht, wer seinen Nächsten im Ver-

*) Die Verleumder.

להם האץ, ולא משורת פיאלעאלם לאתי. מן קול אלפסוק (אית) אלדי קאל. ארור מכה רעהו בסתר. שרח דלך. מלעון מן יצרב צאחבה פי כפא. וקאל איצא. הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע שמים אור לחשך וחשך לאור. שמים מר למתוק ומתוק למר. שרח דלך. אלויל ללדין יקולוא. ען אלרדיל גיד ואלגיד רדיל, ויעמלון אלצו טלם ואלטלם צו, וען אלחלו מר ואלמר חלו, ויסיר כדלך אן שאהדין אלזור לענהם אללה. לדלך יא אבני לא תשהד עלי צאחבך שהאדת באטלת.

לא ינוקה. וידעת והשבות אל לבבך כי אין לעדי שקר חלק ונחלה בחיי הנצח ככתוב בדברי קדשינו: (דברים כז כד): ארור מכה רעהו בסתר, וכתוב עוד: (ישעיה ה כ) הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע, שמים אור לחשך והשך לאור, שמים מר למתוק ומתוק למר. ואת נחלת עדי שקר קללת אלהים על ראשם סלה ועל כן אל תענה ברעך עד שקר.

י

אלכלמת אלעאשרת כאנת תגי בלרסם אלמרסום ופי אעלי אסמאואת תגול, והי תכוף ותקול. יא בנו אסראיל,

י

הדבור העשירי הגיענו כרשום בכתב יושר ובגבהי השמים יתעופף הדבור הנורא לאמר: לא תחמד בית רעך. לא תחמד אשת

---

borgenen einen Schlag versetzt.“ Ferner heisst es (Jesaias 5, 2):- „Wehe denen, welche Gutes mit Bösem und Böses mit Gutem, Licht mit Finsterniss und Finsterniss mit Licht, Süsses mit Bitterem und Bitteres mit Süssem verwechseln.“ Und so ergeht es auch den falschen Zeugen auf denen der Fluch Gottes lastet. Darum, mein Sohn, lege nie gegen deinen Nebenmenschen ein falsches Zeugniss ab.

X.

Das zehnte Gebot kam uns nach seiner wahren Aufzeichnung zu und in den höchsten Sphären schwebend lautete es furchtbar: O Kinder Israel! Gelüstet nicht nach dem Hause eueres Nächsten, nicht nach seinem Weibe, seinem Knechte, seiner Magd, seinem Ochsen, seinem Esel oder nach etwas das ihm gehört. Entfernet euch daher von bösen Gelüsten, meidet die thörichten Begierden und widersteht den Versuchungen; denn die Versuchungen verlocken zum Bösen, und der sich ihnen hingibt, ist nicht mehr sehend, sondern blind und vermag seine Handlungen nicht zu prüfen. Er verwechselt Bitteres mit Süssem und Süsses

לא תשתה מגול צאחבך ולא תתמנא
זוגתה ועבדה ואמתה ותורה והמארה
וגמיע מא לה. פאיאכם אלרגב וזולוא ען
אלשהות, ואגנבוא ען ׳פתנת לאן ׳פתנת
הי פאתחת כל בלות, ומן אפתאן בשיא
לים הו בציר אלא אעמי ולא יבארי מא
יפעל. אלמר ענדה חלו ואלחלו ענדה
מר, אלבחר ענדה יבים ואליבים בחר,
׳אעוג ענדה מסתקים ואלמסתקים אעוג,
ואמא אלשהות אלדי מלכת קלבה, וגלבת
עלי עיניה כמתל ׳סחאבת אן תכתר, או
סיל אן יגרי, אלדי יחמל כל מא יצאדף
ויקבל כל מא יקדר. וילף אלגמיע כדלך
אלשהות אלרדית אלחאמקת אלשקירת
אלהאלכת אלמהלכת למן ארתכבהא
אלמדית למן אשתהאהא. לאנהא תעמי
אצחאבהא. פלא יבין להם עינין, ולא
קלב באס יפהם. פאדא זאלת ענה
אלשהות, צלח האלה, ואסתקאמת פעלה,
ומן אסתבת פי דינה חסין מנטקה, וכתר

רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמורו
וכל אשר לרעך. אל תתאוו תאוה
והשמרו מיצרי בשרים, ונוסו מפתויי
חטאה כי מקור כל רע הפתיות,
ואשר יפת לה עינים לו ולא יראה,
שוגה ולא ידע מה: מר למתוק
יהפוך ומתוק למר, ים ליבשה
ויבשה לים, המישור למעוקל
והמעוקל למישור. כי התאוה אשר
תהתל לבבו ומכה עיניו בסנורים
היא כעב מטרות עז וכנהר שוטף
בעים רוחו, משחית הכל ומבלע.
התאוה הרעה ותשוקת אולת, אבדון
הן ושחת אל אשר אליהן מגמתו,
כי עיני דורשיהן תטיחנה לבל יראו
ולבם מהבין. אך השומר נפשו
ממנה חפצו בידו יצלח וחלקו
הברכה. הנאמן בבריתו את אלהים
דבריו נשמעים בקהל רב וקנינו
ירבה לרוב: מסבלנות יקנה שלוה,
משלוה שובע רצון, ומשובע רצון
אושר, מאושר שלימות, משלמות

---

mit Bitterem, das Meer mit dem Festlande und das Festland mit dem Meere, das Rechtliche mit dem Ungerechten und das Ungerechte mit dem Rechtlichen. Ja wahrlich, die Begierde, die seinen Sinn lenkt und sein Augenlicht verdunkelt, gleicht einer unheilschwangern, schwarzen Wetterwolke oder einem reissenden Strome, der Alles mit sich trägt, fortreisst, um es seinen wildbrausenden und hochschäumenden Fluthen preiszugeben; ebenso reisst die Begierde Alles mit sich, trägt es fort, um es dann in den ihr entgegengähnenden Abgrund zu stürzen; denn sie blendet die Augen, bethört den Sinn und verscheucht den Verstand. Wer aber ihr ferne bleibt, beglückt seine Lage und vermehrt seinen Wohlstand, und wer der Gottesfurcht treu anhängt, der hebt sein Ansehen, sein Vermögen und seinen Wohlstand. Die Geduld verschafft Zufriedenheit, die Zufriedenheit Genügsamkeit, die Genügsamkeit Gedeihen, das Gedeihen Wohlstand, der Wohlstand Würde, die wieder von allem Wünschenswerthen begleitet ist; Begierden bringen aber Prassereien, Prassereien Unheil, Unheil Verworfenheit, Verworfenheit Erniedrigung, Erniedrigung

מאלה וכירה. ומן צבר קנאע, ומן קנאע סבאע. ומן סבאע אסתגנא, ומן אסתגנא אבתנא, ומן אבתנא עלי, ומן עלי לא יבקא לה מן אלכיר שיא. ומן רגב בדיל, ומן בדיל כסר, ומן כסר סקט, ומן סקט עתר, ומן עתר וקאע, ומן וקאע דליל ומן דליל פקר, ומן פקר חקיר, ומן חקיר לא יבקא לה מן אלנחם שיא, לדלך יא אבני איאכם תרגבוא מא ליס לכם, ואקנעוא במא קד רזקת לכם. פאדא אסתבתוא פי דינכם, חבכם אללה ומלאיכתה, ואיאכם תכאלפוא ען אמרה, לדלך לא תשתהוא שיא ליס לכם ולא מא יכון ענד אצחאבכם, לאן רבך אלקאדר עלי כל שי עטאך, ויעטיך אדא כנת בניתך, באלצא לרבך וצאפיא לבאלקך, תנאל אלכיר טול אלאבד, כמא קאל אלפסוק (אית). למען ייטב לך והארכת ימים.

\+ + + + + + + + + + + + + +

רוממות רוח והיא כליל כל טובה; אכן מתאוה יבוא לו זוללות, מזוללות שברון, משברון מפלה, ממפלה שפלות, משפלות שקוע, משקוע דלות, מדלות עוני, מעוני בוז והבוז הוא כליל כל הרעות. על כן בני לא תתאוו אל קנין לא לכם ושמחו באשר חלקתי לכם. והיה אם נאמן לבכם בתורת יהוה אז מאל תאהבו ומלאכיו יסובבוכם רק מעבור על מצות פיהו השמרו. על כן אל תתאוו לקנין לא לכם ואל כל אשר לרעיכם. כי אל שדי אשר נתן לך בני מטובו הוא ירבה לך בהגה ובהנה אם תהיה תמים עם אל וישר ליוצרך. בטוב נצח תבורך כאמור בדברי קדשו: למען ייטב לך והארכת ימים.

\+ + + + + + + + + + +

Entartung, Entartung Sinken, Sinken Armuth, Armuth Elend, und das Elend ist wieder von allen Uebeln begleitet. Darum, meine Söhne, verlanget nie das was nicht euch gehört. Seid mit dem redlich Erworbenen zufrieden, ehret die Gebote der Gotteslehre, damit Gott und seine Engel euch gewogen bleiben und beachtet auch dessen Worte. Begehre weder fremdes noch Freundes Gut, denn der Allmächtige, der dir eine Habe gegeben, der wird sie auch vermehren, wenn du treu und aufrichtig ergeben deinem Schöpfer und deinem Herrn bleibst. Das Gute wirst du für die Ewigkeit erlangen nach den Worten der Schrift (Deuteron. 22, 7): „Damit es dir wohlergehe und sich deine Lebenstage vermehren“.

. . . .

אנסאל אללה! אן ילהמנא למכאפתה וטאעתה, ונבקא בהא באקין הסאן ונתעלם טאעתה, ונעלם בשראיעה. ואן יבני לנא מקדסה פי איאמנא, ואן יגמע שמלנא ותבדידנא, ואן ינטר מננא בעין רחמתה ולא יכיבנא מן מא נתרגא מנה אמין.

יא רב אלעאלמין!

על כן שבטי יה! הוא ינחנו ביראת שדי ובדרך חקותיו, בהם נדבר לעולם ועד ובתורתו נהגה ובמצותיו, ויואיל ה' אלהינו לבנות בימינו את בית מקדשו ויקבץ נפוצותינו ונדחינו, ובעיני המלתו ינצור עלינו וימלא כל משאלות לבנו אמן

יה רבון העולמים!

Volk Gottes! Lasset uns treu anhängen seinen Lehren und Geboten, bleiben wir ihnen ergeben, befolgen wir deren Vorschriften und vollziehen wir deren Pflichten, damit Gott uns sein Heiligthum bald wieder erbaue, unsere Zerstreuten und Verstossenen versammle, uns noch fernerhin mit seinen wachsamen Augen beschütze und unsere Herzenswünsche gewähre. Amen.

O Herr der Welten!

Berichtigung.

Seite 5, Zeile 16 heisst es פי אלטהור welches, ich gestehe es offen, von mir unvorsichtiger Weise niedergeschrieben wurde. Im Originale heisst es: פי אצהודי ich wollte es mit obigen Worten wiedergeben, aber nach reiflicher Ueberlegung gelangte ich zur Einsicht, dass hier פי אלדהור gelesen werden muss. Die hebräische Uebersetzung muss daher lauten: „לעולמי עד“ und die deutsche „durch alle Jahrhunderte“.

Druckfehler.

Seite	2	Zeile	17	statt	אלאמס	lies	אלאמם
„	3	„	15	„	ואלכלאס	„	ואלכלאם
„	5	„	17	„	אנה	„	אנא
„	6	„	2	„	אלטהור	„	אלדהור
„	„	„	3	„	אטהר	„	אדהר
„	7	„	12	„	ואלגברות	„	ואלגברות
„	8	„	14	„	איאכס	„	איאכם
„	9	„	18	„	ולס	„	ולם
„	11	„	8	„	אלמרסס	„	אלמרסום
„	15	„	12	„	עשרה	„	עשר
„	„	„	18	„	„	„	„
„	16	„	2	„	„	„	„
23	„	„	18	„	אלמנעולה	„	אלמלעונה

Anmerkungen.

[1]) Vergleiche: מדרש רבה סדר יתרו פרשה כ״ח. קול גדול ולא יסף רבי יוחנן אמר קול אחד נחלק לז׳ קולות והם נחלקים לע׳ ל״שון. Das Wort מקסום hat zur Wurzel קסם: theilen, und wird immer mit בין oder עלי verbunden. Nähere Aufschlüsse über dieses Wort findet man im תעריפאת.

[2]) Vergleiche: ספרי פרשת וזאת הברכה, מימינו אש דת למו, כ״שהיה הדבור יוצא מפי הגבורה היה יוצא דרך ימינו של קודש לשמאלם של ישראל ועוקף את מחנה ישראל וגו׳ ועין עוד בש״הש רבה בפ׳ ישקני מנשיקות פיהו.

[3]) ברג wird immer den Namen der Zeichen des Thierkreises vorgesetzt, z. B. ברג אלאסד der Löwe; ברג אלאפלאך sämmtliche Zeichen des Thierkreises. דררי hat zur Wurzel דרא glänzen, strahlen u. s. w. Hier bedeutet es: hellstrahlende Sterne.

[4]) Vergleiche: שבועות פרק ו, תנו רבנן שבועות הדיינין וגו׳. Ferner: שבת פרק במה מדליקין בעון וגו׳.

[5]) אדרים hat wahrscheinlich דרס gleich dem hebräischen דרש forschen u. s. w. zur Wurzel. Die Araber bezeichnen immer Chanoch mit diesem Namen, weil er der Erste gewesen, der das Wesen der Gottheit erforscht hat.

[6]) Vergleiche: מדרש רבה סדר נח ל ח und רמב״ם הלכות עכו״ם. Die Syrer bezeichnen sogar in ihrem kirchlichen Kalender diesen Tag.

[7]) Vergleiche: מכילתא סדר בשלח פרשה ד׳ ואתה הרם את מטך עשרה נסים נעשו לישראל על הים וגו׳ נחלק לשנים עשר גזרים שנאמר נטה ידך על הים.

[8]) Vergleiche: חגיגה פרק שני, ערבות שבו צדק ומשפט וגו׳ ושם אופנים ושרפים וחיות הקודש ומלאכי השרת וכסא הכבוד ומלך רם ונשא שוכן עליהם. Ich übersetzte ערבות mit dem arabischen Worte טלמת.

[9]) Kolsum ist das heutige Suez. Im Alterthume lag hier die griechische Colonie Clysma, ein Name der später in Kolsum und im vorigem Jahrhundert in jenen von Suez überging.

[10]) Vergleiche: סנהדרין פרק חלק, מה שמו דבי שילא אמרי שילה שמו שנאמר עד כי יבוא שילה דבי ר ינאי אמרי ינון שמו שנאמר יהי שמו לעולם לפני שמש ינון שמו.

[1]) Vergleiche: נדה פרק ג תנו רבנן שלשה שותפין יש באדם הקב״ה ואביו ואמו אביו מזריע לובן שממנו מוח שבראש וגידים וגו׳ Saadja weicht hier bedeutend von den Worten des Talmud's ab, indem er jeden der Contribuenten zehn Gaben beilegt, eine Zahl, die der Talmud gar nicht kennt. Vergleiche auch Artikel „Saadja" in Zunz's „Gottesdienstliche Vorträge".

[12]) Vergleiche wieder: ש״ת פרק במה מדליקין בעון וגו׳. Uebrigens habe ich schon in meiner Vorrede die fehlerhafte und unüberlegte Schreibweise Maghrebiner an den Tag gelegt. Hier haben wir wieder einen Lapsus Calami vor uns. Während es hier heisst: גלא ואלנוע, heisst es im siebenten Gebote גלא ואלגוע. Ich habe die letztere Schreibweise als die wahrscheinlich richtigere auch hier beibehalten.

[13]) צמירן hat zur Wurzel צמר: den Sinn richten u. s. w. Eine genauere Erklärung dieses Wortes gibt Sylvester de Sacy in seiner arabischen Grammatik. Auch in Camus Calcuttaer Ausgabe findet sich eine deutliche Erklärung dieses Wortes und seiner Nebenbildungen.

[14]) Vergleiche wieder: שבת פרק במה מדליקין בעון וגו׳. Bitte zugleich meine Anmerkung zu Nr. 13 zu beachten.

[15]) אבלים Plural אבאלים das griechische Diabolus, Teufel, böse Geist u. s. w. Vergleiche הוא השטן הוא היצר הרע וגו׳. Diesem identisch sind die Namen אבו קטרת, באטל, etc. etc., welche immer denselben Gegenstand bezeichnen.

[16]) Vergleiche: בבא בתרא פרק א׳, תניא רבי יהודה אומר גדולה צדקה וגו׳ . . . הוא היה אומר עשרה דברים קשים נבראו בעולם וגו׳. Der Talmud schliesst mit dem Tod diese Reihenstufe ab, S. geht um einen Schritt weiter und weist dem Weibe eine höhere Stufe als dem Tode an.

[17]) Im Texte heisst es מצד״ב והרמיב, S. gibt es mit מצאיד אל נסתעמלה wieder; ich übersetzte es daher „aufgescheuchtes Wild" um dem juste milieu auch hier gerecht zu werden.

[18]) Vergleiche wieder: שבת פרק במה מדליקין בעון גזל וגו׳. בעון גלוי עריות וגו׳

[19]) Diese Bibelstellen mit Ausnahme des Verses אל תגזל דל כי דל וגו׳ konnte ich durchaus nicht auffinden. Der Verfasser hat hier wahrscheinlich die Verse 7. Kap. 23. 10 Kap. 1. 11. Kap. 12. aus "משלי" zu seinen Strophenbau benützt.

[20]) נכאלת hat zur Wurzel נכל; auswählen, absondern u. s. w. Daher bezeichnet auch der Araber „Sieb" mit מנכל weil es das Mehl von den Kleien scheidet.

[21]) Im Originale heisst es פְּלְמָן welches aber auf einem offenen Irrthume beruht, denn hier sollte es wahrscheinlich פילם „Edelmann" heissen.

[22]) Vergleiche: שבועות פרק ג׳ תנו. רבנן שבועות הדיינין אף היא בלשונה נאמרה וגו׳ . . . וכל עבירות שבתורה נפרעין ממנו וכאן ממנו ומכל העולם כלו שנאמר אלה וכחש ורצוח וגנוב וגו׳

[23]) Vergleiche: ערכין פרק שלישי: הי מינייהו מפקת במערבא אמרי לשון תליתאי קטל תלתא הורגת למספרו ולמקבלו ולאומרים עליו וגו׳.

[24]) Die arabischen Lexikographen schenken gewöhnlich den zwei Worten דין und מדהב eine besondere Aufmerksamkeit. Wir wollen hier nur das Wesentlichste zur Erklärung derselben anführen. דין bezeichnet im Arabischen: Glauben, Tod und göttlichen Schiedsspruch. Daher übersetzte ich auch am Ende des zweiten Gebotes אכון להם שאהד ליום אלדין „ich werde ihr Zeuge sein am Tage des Gerichtes". מדהב hat zur Wurzel דהב gehen, untergehen u. s. w. Es bezeichnet aber auch Meinungsunterschiede in Religionssachen Beide Worte unterscheiden sich in der arabisch-theologischen Sprachweise dadurch, dass ersteres Religion im Allgemeinen, letzteres nur die Gebote derselben im engern Sinne bezeichnet.

